

Kainuu

**Kainuun maakuntaohjelman
toteuttamissuunnitelma
TOTSU 2011 - 2012**

KAINUUN MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISSUUNNITELMA TOTSU

2011 – 2012

Maakunnan yhteistyöryhmä 11.10.2010
Maakuntavaltuuston hyväksyminen 25.10.2010

Kainuun maakunta –kuntayhtymä
2010
A:12

Julkaisija:

KAINUUN MAAKUNTA –KUNTAYHTYMÄ
PL 400, 87070 KAINUU
Puh. 08-6155 41
Fax. 08-6155 4260
www.kainuu.fi

ISBN 978-952-5326-70-3
ISSN 1795-5637

Valokuvat

Etukansi: Martti Juntunen
Tuomo Tahvanainen, HYRINÄ-Hyrynsalmen ja Ristijärven alueiden pöyhintä ja kehittämishankkeen henkilöstö

Takakansi: Martti Juntunen

Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma 2011–2012

Sisällysluettelo

sivunro

I Johdanto	4
II Maakunnan kehitysnäkymät ja tavoitteet.....	5
III Maakuntaohjelman toteuttaminen 2011 - 2012	6
Toteuttaminen toimintalinjoittain ja toimenpidekokonaisuuksittain	7
TL 1 Osaaminen ja koulutus	7
1.1 Innovaatiojärjestelmän kehittäminen	7
1.2 Osaamistason nostaminen ja koulutusrakenteiden kehittäminen	7
TOISEN ASTEEN KOULUTUS	7
KORKEA-ASTEEN KOULUTUS	8
TL 2 Elinkeinot, yrittäjyys ja työllisyys	8
2.1 Yritystoiminnan edistäminen ja innovaatioiden kaupallistaminen	8
2.2 Toimialojen kehittäminen.....	9
2.3 Osaavan työvoiman saatavuus ja työmarkkinoiden toimivuus.....	10
TL 3 Maaseutu	10
3.1. Elinvoimainen ja monipuolinen elinkeinotoiminta.....	10
3.2. Elämisen laadun ja hyvinvoinnin parantaminen	11
3.3. Monipuolinen kehittäjäverkosto ja toimiva maaseudun osaamisrakenne	11
TL 4 Hyvinvointi	12
4.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	12
4.2 Uudet toimintatavat hyvinvointipalvelujen tuottamisessa	12
4.3 Kolmas sektori	13
TL 5 Toimintaympäristö	13
5.1 Infrastruktuurin toimivuus ja asuinympäristö	13
5.1.2 Asuin- ja kulttuuriympäristöt.....	14
5.1.3 Vesi ja jätevesihuolto	14
5.1.4 Jätehuolto.....	14
5.2 Luonnonympäristö	14
5.3 Vuorovaikutuksen lisääminen ja yhteistyön tehostaminen.....	15
IV Laaja-alaisesti toteutettavat yhteishankkeet	16
V Rahoitustaulukot.....	19
VI Vaikutusten arviointi	19

LIITTEET

Yhteistyöasiakirja vuosille 2011-2012
Kainuun kehittämisrahan tulossopimus 2011

I Johdanto

TOTSU on tehty 28.9.2009 maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi menevän "Kainuun maakuntaohjelma 2009–2014" tavoitteiden ja toimintalinjojen perusteella osoittamaan lähimmän kahden vuoden käytännön toteutuksen painopisteet. TOTSU:ssa sovitaan samalla yhteen ELY:n, AVI:n ja kuntien keskeiset toimenpiteet Kainuun kehittämiseksi.

TOTSU:ssa viitataan monessa kohdassa laadittuihin tai valmisteilla oleviin eri alojen kehittämissuunnitelmiin tai teemaohjelmiin, nimet vaihtelevat. Ohjelmien teossa yritysten edustajat ovat olleet mukana, muutenkin sidosryhmä yhteistyö on ollut laajaa. Näitä suunnitelmia käytetään mahdollisuuksien mukaan hyväksi rahoittajien valitessa rahoitettavia hankkeita. TOTSU:ssa ei ole tarkoitus esittää tyhjentävää luetteloa hankkeista tai hankeaihoista, vaan toteutettavaksi voidaan ottaa muitakin hankeaihoita. Esitetyt hankkeet ovat esimerkkejä meneillään olevasta toteutuksesta. Hankeaihiot puolestaan ovat sellaisia esimerkkejä, joita maakuntaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi erityisesti pyritään viemään eteenpäin. Vaikka hankeaiho olisi mainittu TOTSU:ssa, varsinaisen hankihakemuksen tulee läpäistä rahoittajan normaali hankekäsittely kaikkine kriteereineen.

Mukana TOTSU:n valmistelussa ovat olleet Kainuun ELY-keskus, Finnvera, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Kainuun metsäkeskus ja Kainuun maakunta – kuntayhtymä. TOTSUn laatimisesta keskusteltiin MYR:n sihteeristössä 3.9.2010 ja MYR:ssä 11.10.2010. TOTSU:un pyydettiin kesällä laajasti myös hanke-ehdotuksia ja ensimmäisestä luonnoksesta järjestettiin keskustelutilaisuus 29.9.2010. Rahoitusryhmä keskusteli TOTSU:sta 3.9.2010 ja 1.10.2010, MYR:n sihteeristö käsitteli sitä uudelleen 11.10.2010. Lopullinen käsittely MYR:ssä oli 11.10.2010 ja maakuntavaltuusto hyväksyi TOTSUn kokouksessaan 25.10.2010.

Liitteenä oleviin rahoitustaulukoihin on koottu esitykset rahoituslähteittäin. Kainuussa on käytettävissä EAKR ja ESR -ohjelma, maaseutuohjelma, kalatalousohjelma, ENPI-ohjelma (naapuruusohjelma) sekä Kainuun kehittämisraha. Kainuun hallintokokeiluun liittyen EAKR ja ESR – ohjelman rahoituksesta ja Kainuun kehittämisrahan jakamisesta sekä maaseutuohjelman ja kalatalousohjelman mukaisesta varojen kohdentamisesta päättää maakuntavaltuusto. Kainuussa toimii lisäksi kaksi Leader -ryhmää, jotka kohdentavat saamansa rahoituksen omien toimintasuunnitelmiansa mukaisesti.

Tekstissä ja taulukoissa esiintyvät lyhenteet:

KMKY	Kainuun maakunta – kuntayhtymä, työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala
FINN	Finnvera Oyj
MeKe	Kainuun metsäkeskus, maa- ja metsätalousministeriön kautta tuleva rahoitus
STM	Sosiaali- ja terveysministeriö
ELY	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kainuun ELY:yn kuuluvat elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri vastuualue sekä ympäristö ja luonnonvarat vastuualue. Liikenne ja infrastruktuuri vastuualue on osa Pohjois- Pohjanmaan ELY:ä
AVI	Aluehallintovirasto tukee yhdenvertaisuutta ja edistää perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista, peruspalveluiden saatavuutta, ympäristönsuojelua, ympäristön kestävää käyttöä, sisäistä turvallisuutta sekä terveellistä ja turvallista elin- ja työympäristöä.

II Maakunnan kehitysnäkymät ja tavoitteet

Edellinen Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma TOTSU 2010 - 2011 hyväksyttiin maakuntavaltuustossa lokakuussa 2009. TOTSUun sisällytetyt vuonna 2010 aloitettavaksi tarkoitetut hankkeet ovat toteutumassa valtaosin. MYR:ssä vuoden 2010 aikana tehdyt puollot ovat noudattaneet aiempaa TOTSU:a, joten sen ohjausvaikutus on ollut merkittävä.

Määrälliset tavoitteet uudessa maakuntaohjelmassa 2009–2014

Laskelmien perustaksi on otettu v. 2008 yhdessä Kainuun kuntien kanssa valmisteltu Kainuun väestöennuste, joka asettaa rajat aluetalouden käytössä olevalle työvoimalle. Aluetalouden kehityksen arvion pohjalla on näkemys siitä, että laman aiheuttaman pudotuksen jälkeinen hidas kasvu alkaisi v. 2010 aikana ja sen jälkeisinä vuosina kasvu olisi jälleen elpynyt.

1) Väestö ja työllisyys

*) Työssäkäyntitilasto	toteuma						tavoite	
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2015
VÄESTÖ 31.12. (henkeä)	89777	85303	84350	83779	83160	82634	82646	81491
TYÖVOIMA (henkeä)*	40461	38222	37464	36889			36335	34739
TYÖVOIMAOSUUS (% 15-64-v:sta)*	68,5	68,7	68,6	68,3			68,2	69,7
TYÖPAIKAT*	30411	29991	29530	30278			29500	29420
TYÖTTÖMÄT (henkeä)*	8987	7415	6893	5553			5835	4319
TYÖTTÖMYYSASTE (%)*	22,2	19,4	18,4	15,1			16,1	12,4
TYÖLLISYYSASTE (työlliset 15-64 v:sta, %)*	53,5	55,7	56,3	58,0			57,7	61,9
TALOUDELL. HUOLTOSUHDE (Ei-työll/työll)*	1,85	1,77	1,76	1,67			1,71	1,68

2) Aluetalous

*) Arvonlisäys, brutto perushintaan	toteuma						tavoite	
	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2015
ARVONLISÄYS (ph) Meuro*	1300	1482	1607	1775			1662	1953
ARVONLISÄYS (ph) Kainuu, kasvu%/vuosi	0,4	2,7	8,4	8,6			2,3	3,3
ARVONLISÄYS (ph) Suomi, kasvu%/vuosi	4,9	1,7	5,0	8,2			3,0	2,7

Kainuun maakuntaohjelman päätavoitteena on kainuulaisten hyvinvoinnin parantaminen. Hyvinvointi muodostuu sosiaalisesta ja taloudellisesta hyvinvoinnista sekä ympäristön hyvästä tilasta.

Keskeinen osa kasvusta luodaan maakuntaohjelman mukaan osaamisen tasoa nostamalla erityisesti kehittämisen kärjiksi valituilla aloilla, joiden kasvuhakuiset ja kasvuhaluiset, erikoisosaamiseen perustuvat, maakunnan ulkopuolelle pääosan tuotteistaan tai palveluistaan vievät yritykset toimivat kehityksen vetureina. Luonnonvaroihin perustuvat kasvavat elinkeinot huomioivat luonnonvarojen kestävän käytön periaatteet. Kainuu on jatkossa energiaomavarainen ja ilmastovastuullinen kestävä kehityksen maakunta.

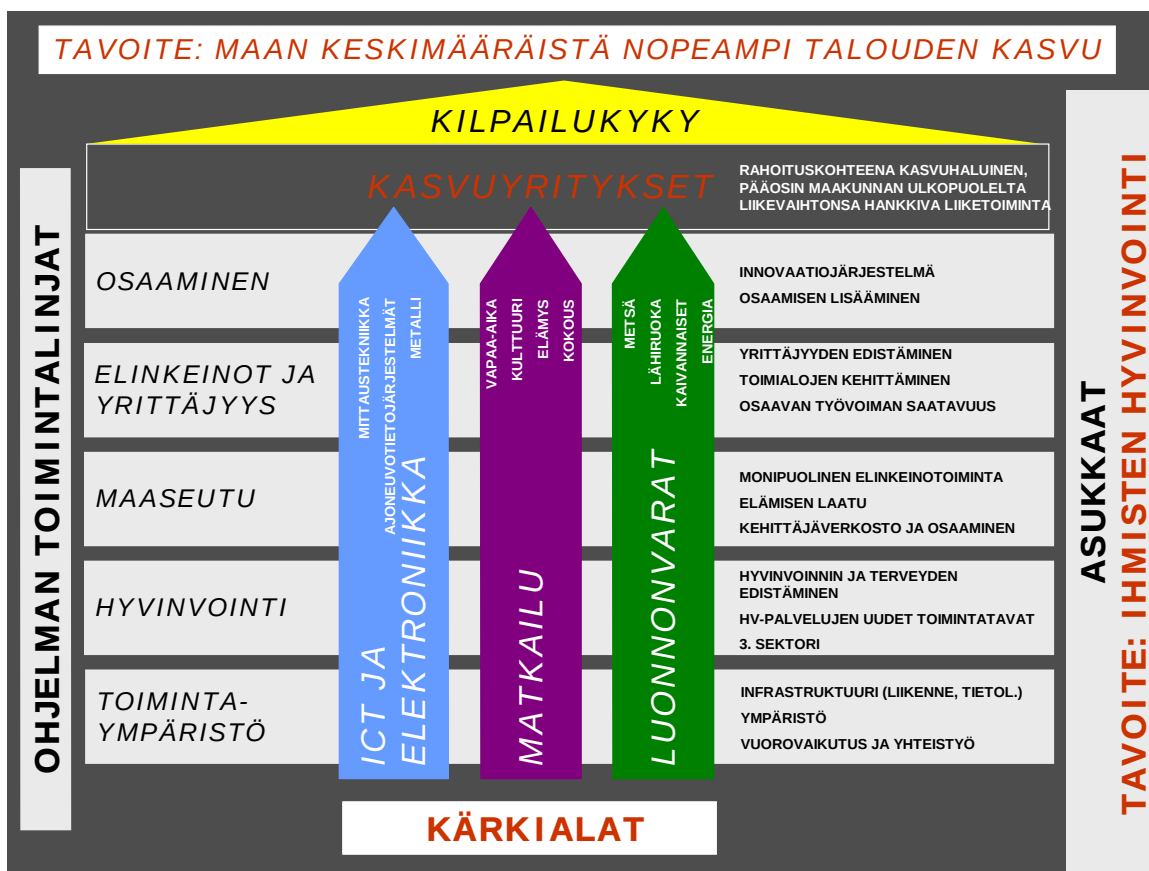
Tavoitteena on maakunnan tasapainoinen kehittäminen. Palvelut turvataan riittävästi koko maakunnan alueella. Sosiaali- ja terveyspalveluissa pyritään erityisesti terveyserojen kaventamiseen.

Nuoret ovat kehittämistoimien erityisenä kohteena ohjelman kaikilla toimintalinjoilla. Toimenpiteet tukevat nuorten tekemisen intoa, innovatiivisuutta, yrittäjyyttä ja halua elää Kainuussa.

Maakuntakeskuksen liikenteellisen saavutettavuuden pitää pysyä vähintään samalla tasolla Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntakeskusten kanssa.

Rakennerahasto-ohjelmien vaikutus on suhteellisesti merkittävin toimintalinjassa 1 ”osaaminen ja koulutus”. Toiseksi merkittävin EU-ohjelmien suhteellinen osuus on toimintalinjassa 2 ”elinkeinot, yrittäjyys ja työllisyys”. Toimintalinjassa 5 ”toimintaympäristö” Kainuun kehittämisraha on ylivoimaisesti merkittävin rahoitusväline.

Kainuun maakuntaohjelman tavoitteet, toimintalinjat ja elinkeinojen kehittämisen kärkialat.

III Maakuntaohjelman toteuttaminen 2011 - 2012

Alla olevan taulukon mukaisesti maakuntaohjelmassa on arvioitu rahoituksen kohdentaminen. Kyse on arviosta, ei suunnitelmasta.

Julkinen rahoitus ja yksityinen rahoitus 2010–2014, arvio suuntaamisesta	Julkinen	Yksityinen
TL 1. Osaaminen	15 %	5 %
TL 2. Elinkeinot	37 %	85 %
TL 3. Maaseutu (sis. alkutuotannon yritys- ja kehittämistuet)	6 %	5 %
TL 4. Hyvinvointi	6 %	2 %
TL 5. Toimintaympäristö	36 %	3 %
	100 %	100 %

Vuonna 2012 EU-rahoitus putoaa kolmanneksella ja 2013 EU-rahoitus on noin puolet 2010 tasosta. Tämä vaikuttaa kaikkeen hanketoimintaan.

Toteuttaminen toimintalinjoittain ja toimenpidekokonaisuuksittain

TL 1 Osaaminen ja koulutus

1.1 Innovaatiojärjestelmän kehittäminen

Suurimpina kehittämiskohteina ovat innovaatiokulttuurin ja yrittämiseen kannustavan ilmapiirin synnyttäminen sekä osaamisen rakenteiden ja rahoitusmallien vakiinnuttaminen. Pyritään kehittämään osaamisen ja teknologian vaihtoon ja siirtoon liittyviä prosesseja sekä siihen liittyvää kansainvälistymistarvetta. Myös kehittäjä- ja välittäjäorganisaatioiden roolit ja omistajaohjaus ovat tärkeänä osana maakunnan elinkeinopolitiikkaa.

Toimenpiteet

1) Turvataan uudelleen määritelty Kajaanin yliopistokeskuksen ja Kajaanin ammattikorkeakoulun koulutus-, tutkimus- ja kehitystoiminnan resurssit

- CEMIS-kokonaisuuden (Centre for Measurement and Information Systems) tukeminen ja toteuttaminen. CEMIS on Oulun yliopiston, Kajaanin ammattikorkeakoulun, MIKESin, Jyväskylän yliopiston ja VTT:n yhteinen mittaus- ja tietojärjestelmiin erikoistunut sopimusperustainen tutkimus- ja koulutuskeskus, jonka tavoitteena on alueen tutkimus- ja kehittämistoiminnan kilpailukykyyn, vetovoimaan, laadun sekä vaikuttavuuden parantaminen

2) Vahvistetaan strategiaan osaamiskärkiin liittyviä osaamiskeskittymiä:

ICT- ja elektroniikka

- ICT – laboratorioiden kehittäminen ammattikorkeakoulussa
- Peli- ja simulaatioteknologia

Matkailu

- t&k –toiminnan vahvistaminen ammattikorkeakoulussa
- kansainvälisen liiketoimintaosaamisen, sähköisen liiketoiminnan, markkinoinnin ja yrittäjyyden vahvistaminen ammattikorkeakoulussa
- osaamiskeskittymät (esim. Snowpolis) ja matkailukeskusten yritysverkostot tukevat matkailua

Luonnonvarat

- Mittaustekniikan ja bioanalytiikan osaamisen soveltaminen
- Woodpolis -toimintakonseptin kehittäminen energiatehokkaassa puurakentamisessa

3) Kansainvälistymisen ja liiketoimintaosaamisen kehittäminen kaikilla toimialoilla

- Oman osaamisen kehittämiseen tähtäävä verkottuminen
- Kansainvälisiin t&k-konsortioihin ja –hankkeisiin osallistuminen
- Eurooppalaisiin yhteistyöjärjestöihin osallistuminen yhteisten intressien pohjalta

Osaamiskeskustoiminnasta vastaa edelleen Measurepolis keskittyen mittaustekniikan sovellutusten hyödyntämiseen toiminnassa mukana olevien yritysten kanssa. Vuonna 2010 työ- ja elinkeinoministeriö on aloittanut valtakunnallisen koordinoitua ja kilpailukyky ohjelman (KOKO). Ohjelmaesityksessä on lähdetty hyvinvointipalveluiden koordinoitua erityisesti ”elävän kokeilulaboratorion toimintaperiaatteen” kehittämisestä eli ns. Living Lab toiminta. Kainuussa maakuntahallitus tekee päätökset toiminnan suuntaamisesta ja Kainuun kehittämisrahan kautta tapahtuvasta resursoinnista.

1.2 Osaamistason nostaminen ja koulutusrakenteiden kehittäminen

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Kainuun maakunta -kuntayhtymä vastaa toiseen asteen koulutuksen järjestämisestä.

Toimenpiteet

- elinkeino- ja työelämän vaatimusten sekä alueellisten tekijöiden huomioon ottaminen
- ammatillisen koulutuksen työelämävastaavuuden lisääminen, muun muassa hyvinvointipalvelujen henkilöstön määrän turvaaminen esimerkiksi oppisopimuskoulutuksella
- yrittäjyys otetaan osaksi opetusta

Merkittäviä hankkeita:

- Vuokatti urheiluakatemia 1.8.2010–31.12.2012 n. 200 000 €/v
- Liiketalouden saumaton urapolku aikuisopijoille 1.10.2009–31.10.2011 n. 250 000 €/v (hankkeessa rakennetaan liiketalouden opintopolku toiselta asteelta korkeasteelle)

KORKEA-ASTEEN KOULUTUS

Kajaanin yliopistokeskus

- aikuiskoulutus on toinen yliopistokeskuksen päälinjoista Cemiksen ohella
- tukee Jyväskylän yliopiston Vuokatin liikuntateknologian maisterikoulutuksen jatkamista
- yliopistokeskuksen jäsenyliopistot voivat hakea ja tuoda alueelle korvaavaa koulutustoimintaa Kajaanin yliopistokeskuksen sateenvarjotoiminnan alle. Asian edistämiseksi on perustettu selvitystyöryhmä.

Kajaanin ammattikorkeakoulu

- vahvistaa koulutustoimintaansa erityisesti peli- ja simulaatio osaamisen alalta ”sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan osaamisen ja koulutuksen osalta”. (Maakuntavaltuuston lisäys, myöhemmin MV)
- Vahvistaa aluevaikuttavuuttaan mm. CEMISin kautta

Merkittäviä hankkeita:

- Kajak Game Studio (EAKR) v. 2010/216000 €
- Innovaatio- ja yrittäjyyskeskus Innova (ESR) 1.8.2010.-31.12.2012 n. 200000 €/v

Hankekokonaisuus koostuu peli- ja simulaatioalan investointi- ja kehittämishankkeesta. Kokonaisuuden tavoitteena on luoda Kajaaniin uudenlainen ja korkeatasoinen toimintaympäristö kansainväliselle peli- ja simulaatioalan liiketoiminnalle.

TL 2 Elinkeinot, yrittäjyys ja työllisyys

2.1 Yritystoiminnan edistäminen ja innovaatioiden kaupallistaminen

Ohjelman tavoitteeseen pääsemiseksi

- tuetaan erityisesti jo olemassa olevien pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä kasvavien ja murrosvaiheessa olevien yritysten toimintaedellytyksiä parantamalla sekä kehitetään yritysverkostoa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti
”Tuetaan olemassa olevan pk-yritystoiminnan säilymistä” MV

Tavoitteeksi asetetaan vuosille 2009–2014 vuosittainen vähintään 100 yrityksen nettolisäys.

Toimenpiteet

- Yrityskohtaiset investointi-, kehittämis- ja koulutushankkeet sekä palveluiden että tuotantotoiminnan aloilla, joita tuetaan avustuksin, lainoin, takauksin ja korkotukena (ELY-keskus, Finnvera)
- Tuetaan yritysten ja yritysryhmien t&k-toimintaa, verkostoitumista, kansainvälistymistä, innovaatioiden kaupallistamista, sähköistä liiketoimintaa sekä ennakkointia (ELY-keskus, Kainuun maakunta-kuntayhtymä)
- ”Olemassa olevaa alueellista pk-yritystoimintaa tukevan kilpailutus- ja ulkoistamisstrategian laatiminen sekä maakunnan oman kilpailutusosaamisen vahvistaminen”. MV
- ”Tuetaan paikallista yrittäjyyttä ottamalla käyttöön Kainuun Yrittäjien suosittaman yrittäjyysvaikutusten arviointityökalun osaksi päätöksenteon valmistelua maakunnassa.” MV

Merkittäviä hankkeita:

- ORDER, vuoden 2012 puoliväliin, 400 000 €/v, tarjoaa enintään 10 päivän koulutuksia yritysten tarpeiden mukaan (Etu/ELY)
- Kainuun alueen seudulliset yrityspalvelut 1.7.2008–2013 n. 800000/v. Hankkeella tuetaan elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittymistä (ELY)
- Pk-yritysten osaamisen kehittämispalvelut Kainuussa 1.10.2008–2013 n. 1 milj. €/v. (ELY)

2.2. Toimialojen kehittäminen

Kärkialat

Maakuntaohjelman elinkeinojen kehittämisen kärkialoiksi on valittu Kainuun luontaisiin vahvuuksiin ja osaamiseen perustuen kolme alaa: 1) ICT ja elektroniikka, 2) matkailu ja 3) luonnonvarat. Maakunnallisen elinkeinopolitiikan keskeinen toteuttaja on Kainuun Etu Oy.

ICT JA ELEKTRONIIKKA

ICT ja elektroniikka alan kärkiä ovat mittaustekniikka ja ajoneuvotietojärjestelmät. Tähän liittyy myös metalliala etenkin kulkuneuvojen valmistamisen kautta, tosin metallialalla on liittymäkohtia myös kaivannaisalaan. ICT alalla IT-pooli on yrittäjien muodostama yhteisö alan yhteiseksi kehittämiseksi. CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy perustaa palvelinkeskuksen Renforsin Rannan yritysalueelle Kjaaniin UPM:n entisen paperitehtaan tiloihin. Palvelinkeskuksen rakennustyöt alkavat vuoden 2010 syksyn aikana ja keskus valmistuu vuoden 2012 alkupuolella. CSC tarjoaa korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille tietotekniset resurssit, tehokkaat supertietokoneet ja mittavan tallennuskapasiteetin. CSC myös vastaanottaa Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksesta Cernistä tulevaa dataa, ylläpitää yliopistojen kirjastojärjestelmiä ja tarjoaa tallennuspalvelut Kansalliselle audiovisuaalisen arkistolle, kun kaikki Suomen radio- ja tv-ohjelmat arkistoidaan digitaalisesti. Tavoiteltu uusien työpaikkojen määrä on 200 lähivuotina.

MATKAILU

Matkailukeskuksissa yhteistoimintaorganisaatiot hoitavat yhteismarkkinoinnin ja matkailualueen kehittämisen. Maakunnallisesti ja matkailukeskusten Master Planien mukaan tavoitteena on kasvattaa koti- ja ulkomaisien vieraiden määrä kaksinkertaiseksi 2006–2015. Siksi majoitus- ja tuotetarjontaa kasvatetaan ja kehitetään ympärivuotisesti vetovoimaiseksi ja monipuolisemmaksi. Yhteismarkkinointia maakunnan laajuisesti on tehty ulkomaille. Maakunnan matkailustrategia on tekeillä ennakointitutkimuksen ja aluestrategioiden pohjalta.

"Kainuun maakunta näkee myönteisenä ja tukee Rokuan geopark -hankkeen ja Kuhmon Koppa -hankkeen kehittämistä ja kehittymistä.

- Geopark on ainutlaatuinen maailmanlaajuinen 67 geologisen luontokohteen toimintaverkosto
- Koppa -hanke on osa merkittävän Juminkeko -hankkeen kehittämistä." MV

Meneillään olevat hankkeet:

Matkailun tuotekehityshanke vuoteen 2011 n. 200 000 €/v. (AMK/KMKY)

Ulkomaisia investointeja aktivoivat hankkeet 2009–2012 n. 170000/€ (Etu/KMKY)

LUONNONVARAT

Metsätalouden lähivuosien kehittämistoimenpiteet liittyvät metsäenergian hankinnan kehittämiseen, yksityistieverkon kunnossapidon edistämiseen, suometsien hoidon edistämiseen, työvoiman saatuuteen ja yhteisömuotoisten metsien hoidon aktiviteetin nostamiseen. Kehittämistoimenpiteet hankkeistetaan teemaohjelmien kautta.

Kainuun bioenergiaohjelman painopisteet ovat paikallisen bioenergian tuotannon ja käytön edistämässä sekä alan osaamisen ja elinkeinotoiminnan vahvistamisessa. Energia-alan murroksessa tiedotus on tärkeää sisältyen ohjelmaa toteuttavan teimahankkeen toimenpiteisiin. Metsäenergia on suuren potentiaalinsa vuoksi merkittävin energialähde kasvatettaessa uusiutuvan energian käyttöosuutta energian kulutuksessa. Paikallisen käytön lisäksi metsäenergian hyödyntämistä selvitetään myös vientituotteena, joka perinteisten polttoaineiden lisäksi käsittää myös pidemmälle jalostetut toisen sukupolven polttoaineet.

Puutuotealan Neuvottelukunta toimii maakunnallisena puutuotealan foorumina, joka linjaa toimialan tärkeimmät kehittämishankkeet ja -toimenpiteet Kainuussa.

Kainuun kaivannaisalan kehittämisohjelma 2009–2015 on valmistunut, toteuttaminen eri hankkeina laaditun ohjelman linjausten mukaan. Ohjelma on hahmoteltu pääpiirteissään seuraavanlaisiksi: koordinointi ja verkostointi, uudet ja pienet liiketoimintamahdollisuudet, ekotehokas tuotanto sekä kaivannaisalaa tukevat palvelut. Lähimpinä vuosina toiminnassa keskitytään erityisesti tunnettujen, myös pienten, esiintymien taloudellisesti kannattavaan hyödyntämiseen ja siihen liittyvään osaamisen saatavuuteen.

Lähiuuden tarjontaa ja kysyntää kasvattava hanke jatkuu vuoteen 2012.

2.3. Osaavan työvoiman saatavuus ja työmarkkinoiden toimivuus

Kainuussa työpolitiikkalohkon strategiseksi päämääräksi on asetettu maan keskimääräisen työllisyysasteen saavuttaminen.

Tähän pyritään neljän linjauksen kautta:

- 1) Osaamista ja kasvua yrityksiin
 - turvataan työllistyvyys yritysten kasvu- ja muutostilanteissa
 - edistetään uusien työpaikkojen luomista ja työurien jatkumista
- 2) Yrittäjyysaktiivisuuden kasvattaminen
 - uusien yritysten synnyttämisen vauhdittaminen (yrittäjyys yksi työllistymisen vaihtoehto)
 - laaditaan maakunnallinen työllisyysstrategia. ”Kainuun työllistymisen malli yhteistyömalli luodaan yhteistyössä kuntien, työvoimahallinnon ja järjestöjen kanssa työllisyysstrategian laatimisen yhteydessä.” MV
- 3) Nopea työllistyminen
 - työttömyysjaksojen pitenemisen ehkäisy
 - yritys- ja työnantajälähtöinen työnvälitys
 - aktiivisen työnhaun edistäminen, muutosturvan kehittäminen
 - nuorten yhteiskuntatakuun täysimääräinen toteuttaminen
- 4) Heikoimmassa asemassa olevien tukeminen
 - avoimille työmarkkinoille johtavat ratkaisut
 - työvoiman palvelukeskus

Vuoden 2011 Kainuun kehittämisrahan tavoite-esityksiä koulutuksessa ja työllisyyden edistämisessä

- Virta yli 3 kk työttömyyteen alle 25-vuotiailla, enintään 18 %
- Virta yli 3 kk työttömyyteen, enintään 30 %
- Vaikeasti työllistyvien määrä, enintään 2800 kpl
- Rekrytointiongelmia kokeneiden työpaikkojen määrä enintään 24 %

Työllisyysmäärärahojen käyttö työllisyyden edistämiseen ja työttömyyden torjuntaan:

- työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus
- palkkatuki ja työllistämistuet
- työllisyyspolitiittinen avustus
- työllisyystyöohjelmat
- työllisyysperusteinen investointiavustus

Merkittäviä hankkeita:

– Paltamon työllisyyskokeiluun vuoden 2012 loppuun asti valtion panostus on keskimäärin noin 5 100 000 €/v Kainuun kehittämisrahan kautta. Paltamon työtä kaikille -hankkeen tavoitteena on työttömien työllistyminen vapaille markkinoille, kohtaanto-ongelmaan ratkaisujen etsiminen, syrjäytymisen ehkäisy ja oman elämän hallinnan vahvistaminen, käytettävissä olevien resurssien vaikuttavuuden lisääminen ja verotulojen lisääminen sekä menojen vähentäminen, kaikki tämä kilpailua vääristämättä.

– Töihin – hanke Kajaanissa. 1.8.2009 - 31.8.2011, n. 720 000 €/v. (ELY)

– Työvalmennuskeskus Työsilta – hanke Kuhmossa. 1.8.2009 - 31.12.2012, n. 910 000 €/v. (ELY)

– TALAS – kehittämishanke Suomussalmella ja Hyrynsalmella. 23.3.2010 – 31.12.2011, n. 650 000 €/v.

– Nuorten ammatinvalintaan ohjaava toiminta Kainuussa, Toteuttajana Spartak ry 1.2.2010–31.12.2012 n. 200 000 €/v. (ELY)

ESR-rahoitus ulkopuolisten toimijoiden toteuttamiin ja ELY-keskuksen itse toteuttamiin hankkeisiin

TL 3 Maaseutu

3.1. Elinvoimainen ja monipuolinen elinkeinotoiminta

Käynnissä olevan EU- ohjelmakauden kehittämistoimenpiteet suunnataan Kainuun maaseutualueilla tunnistettaville kasvualueille ja innovaatiotoimintaan. Suurimmat työpaikkalisäykset saadaan aikaan metsätaloudessa, matkailussa ja laajasti tarkasteltuna maaseutualueiden palveluliiketoiminnassa. Monialaisten maatilayritysten määrä nousee ohjelmakaudella vajaasta 400 yrityksestä 500 yritykseen, joka on 2/3 toimivista maatiloista ohjelmakauden lopussa.

Määrälliset tavoitteet 2013

Tavoite	2008	2013
Aktiivitulojen määrä (kpl)	1100	750
Aktiivitulojen peltola (ha/tila)	29	39
Luomun osuus peltolasta (%)	20	25
Maidontuotanto (M l)	64	65
Maatilatalouden kokonaistulot (M €)	95*	90
Metsätalouden työpaikat	975	1150
Metsätalouden liikevaihto (M €)	264	250
Metsäenergia (GWh)	499	700
Muut yritysten toimipaikat		1800
Luontomatkailun työpaikat	100*	200
	*vuoden 2007 tieto	

Kalatalouselinkeinon kasvuedellytyksiä tuetaan panostamalla edelleen kalansaaliin korkean laadun säilymiseen tiukentuneiden hygieniavaatimusten ja sisävesikalalan logistiikan kehittymisen tarpeiden mukaan. Keskeisessä asemassa ovat kalasatamat ja keräilypisteet, joiden rakenteellisiin investointeihin on vielä varauduttava Kuhmossa. Vesiviljelyn orastavat investointitarpeet uuteen teknologiaan (kiertovesilaitokset) voivat lisätä määrärahan tarvetta.

3.2. Elämisen laadun ja hyvinvoinnin parantaminen

Osa haja-asutusalueiden palveluista tuotetaan monipalvelukeskuksissa julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin palvelutoimintana. Maaseudulle on syntynyt 20 kylien monipalvelukeskusta. Maaseudun liikennejärjestelyjä kehitetään toteuttamalla keskeiseltä osilta LVM:n selvitystä ”Julkisen liikenteen palveluiden turvaaminen haja-asutusalueilla”.

3.3. Monipuolinen kehittäjäverkosto ja toimiva maaseudun osaamisrakenne

Kyliä kehittämistyötä tehdään suunnitelmallisesti ja yhteisöllisyyttä korostaen. Keskeisenä toimijana ovat paikalliset osaavat kyläyhdistykset, muut maaseudulla toimivat yhdistykset ja niiden kanssa yhteistyössä toimivat kehittäjäorganisaatiot. Osaamista vahvistetaan tarpeista lähtevillä koulutusohjelmilla. Kainuun hallintokokeilulain mukaisesti tuetaan kansalaisvaikuttamisen mahdollisuuksia maaseudulla.

Toimenpiteet

Valtakunnallisen Harvaan asutun maaseudun toimenpideohjelma (HAMA) 2008 – 2013. Ohjelmaan on valittu 8 keskeistä toimenpidekokonaisuutta, joihin on mukailtu Kainuun mittakaavan mukaiset toimenpiteet.

Bioenergian teemaohjelma Bioenergian teemaohjelman kehittämishanketoiminnan rahoitustarve on noin 750 000 € vuodessa. Investointien rahoitustarve on noin 2 700 000 € vuoden 2013 loppuun mennessä. Vastuutahot: Kajaanin yliopistokeskus ja ELY-keskus, Kainuun maakunta -kuntayhtymä. Käytettävä rahoitus kirjataan lukuun 2.

Maaseutuelinkeino-teemaohjelma

Maaseutuelinkeinojen kehittämishanketoiminnan rahoitustarve on noin 1500 000 € vuodessa. Maaseutuyritysten tuotannollisten investointien ja sukupolvenvaihdosten rahoitustarve on noin 5 100 000 € vuodessa. Vastuutahot: MTK-Pohjois-Suomi, ELY-keskus.

Metsä- ja puutalouden teemaohjelma

Metsätalouden kehittämistoiminnan kokonaisrahoitustarve on 800 000 € vuodessa. Puutuotealan kehittämistoimenpiteiden rahoitustarve on 1 700 000 € vuodessa. Vastuutahot: Kainuun Etu Oy, ELY-keskus, Kainuun maakunta -kuntayhtymä. Käytettävä rahoitus kirjataan lukuun 2.

Luontomatkailun teemaohjelma

Kehittämistoiminnan rahoitustarve 900 000 € vuodessa. Vastuutahot: Kainuun Etu Oy, ELY-keskus. Käytettävä rahoitus kirjataan lukuun 2.

Kyläteemaohjelma

Kehittämishanketoiminnan rahoitustarve noin 1 400 000 €/vuosi. Toimenpiteinä ovat yleiset kehittämishankkeet, kansainvälistymishankkeet, tietoyhteiskuntahankkeet ja kylien elämisen laatua kehittä-

vät toimenpiteet. Investointihankkeiden rahoitus näkyy pääsääntöisesti Leader-ryhmien arvioissa. Vastuutahot: Kajaanin yliopistokeskus, ProAgria Kainuu, Kainuun Nuotta ry, ELY-keskus.

Paikalliset toimintaryhmät: Oulujärvi LEADER ry., Kainuun Naisyrittäjyys LEADER ry. Toteutetaan molempien toimintaryhmien kehittämisstrategioita. Ohjelmien toteutukseen on käytettävissä yht. noin 1 400 000 € vuodessa.

TL 4 Hyvinvointi

Hyvinvointi koostuu monista tekijöistä, joihin kuuluu sekä objektiivisesti mitattavia asioita että subjektiivisia arvostuksia ja tuntemuksia. Pääteemoiksi maakuntaohjelmaan on valittu hyvinvointi, terveys, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä terveyden tasa-arvo. Kainuulaisten terveydentila on parantunut viime vuosikymmeninä, mutta sosioekonomiset terveyserot ovat pääasiassa jyrkemmät kuin koko Suomessa keskimäärin. Esimerkkinä voidaan mainita, että Kainuussa työikäisistä naisista puolet pystyy juoksemaan puolen kilometrin matkan ja miehistä kolmasosa.

4.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tarkoituksena on parantaa ihmisten mahdollisuuksia huolehtia omasta ja ympäristönsä terveydestä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on myös terveyden ja hyvinvoinnin edellytysten parantamista yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan kannalta.

Terveyserojen kaventaminen

Sosioekonomisia terveyseroja pyritään vähentämään siten, että huonommassa asemassa olevien terveydentila lähentyy paremman terveyden saavuttaneiden ryhmien terveyden tasoa. Terveyserojen kaventaminen vaatii onnistuakseen pitkäjänteistä työtä ja eri sektoreiden välistä yhteistyötä. On puututtava terveyserojen taustalla oleviin sosiaalisiin syytekijöihin ja prosesseihin.

Toimenpiteet

- vaikutetaan yhteiskuntapoliittisilla toimilla köyhyyteen, koulutukseen, työllisyyteen ja asumiseen
- tuetaan terveellisiä elintapoja
- parannetaan sosiaali- ja terveyspalvelujen tasa-arvoista ja tarpeen mukaista saatavuutta ja käyttöä
- edistetään kainuulaisten työllistymistä ja työmarkkinoilla pysymistä sekä ehkäistään syrjäytymistä erityisesti tukemalla nuorten kiinnittymistä opiskelu- ja työelämään, samaan aikaan huolehditaan opiskelijaterveydenhuollosta. Kiinnitetään erityistä huomiota pitkäaikais- ja toistuvaistyöttömiin, työvoiman ulkopuolella oleviin työikäisiin ja vähennetään eläkehakuisuutta.
- varmistetaan, että jo luodut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamallit juurrutetaan pysyviksi toiminnoiksi niin kunnissa kuin maakunnassakin.
- jatketaan tiivistä yhteistyötä valtakunnallisten asiantuntijalaitosten kanssa mm. tietopohjan vahvistamiseksi ja hyvien käytäntöjen juurruttamiseksi.
- Vahvistetaan kuntayhtymän ja AMK:n välistä yhteistyötä terveydenhuollon alalla

Meneillään olevia kehittämishankkeita:

Kainuun maakunta -kuntayhtymä

- o Terveempi Pohjois-Suomi, rahoittajana STM/Kaste (2009 - 2011) rahoitus Kainuun osalta noin 100 000 €/v
- o Pohjois-Suomen monialaiset sosiaali- ja terveyspalvelut, STM/Kaste (2009 - 2011), rahoitus Kainuun osalta noin 70 000 €/v
- o KaiTo - kainuulainen työ- ja terveystietokannan toimintamalli, ESR (2008 - 2010/2012), rahoitus noin 300 000 €/v
- o Kainuun maakunta -kuntayhtymä: Tervein mielin Pohjois-Suomessa, STM/Kaste (2009 - 2011) rahoitus noin 130 000 €/v Kainuun osalta

4.2 Uudet toimintatavat hyvinvointipalvelujen tuottamisessa

Keskeistä hyvinvointipalvelujen järjestämisessä on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vahvistamalla ennalta ehkäisevää toimintaa, lisäämällä osallisuutta, yhteisöllisyyttä sekä ihmisten itsetuntoa. On tärkeää turvata yhteisesti hyväksyttyjen palvelujen tarpeenmukainen saatavuus sekä edelleen kehittää hyvinvointipalveluita mahdollistamalla asiakkaiden valinnan vapaus. Hyvinvointipalvelut perustuvat laajaan monien toimijoiden yhteistyöhön, jossa julkisen sektorin lisäksi merkittävänä toimijoina ovat yritykset, järjestöt sekä kansalaiset itse.

Toimenpiteet

- Laaditaan tämän vuoden loppuun mennessä maakunnallinen palvelustrategia, jossa hahmotetaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kumppanuutta palvelujen tuotannossa sekä selvitetään palvelusetelin käyttömahdollisuudet maakunnassa. Sovitaan yhteisistä pelisäännöistä sekä määritellään ja selkeytetään toimijoiden roolit. Tuetaan ja vahvistetaan eri toimijoiden osamista mm. liiketoiminnassa. Kehitetään toimijoiden yhteisiä toimintatapoja sekä kainuulaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi että Kainuun elinvoimaisuuden takaamiseksi.

4.3 Kolmas sektori

Järjestöjen toimintaa tukevat vahva yhteistyö, tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntäminen ja monipuolinen osaaminen.

Toimenpiteet

- Kansalaisjärjestöt ovat pysyvä osa Kainuun kehittämistyötä ja arkipäivän toimintaa.
- Julkinen, yksityinen ja kolmas sektori ovat tiiviissä yhteistyössä. Maakunnassa otetaan käyttöön näiden kolmen toimijaosapuolen pelisäännöt, jossa selkeytetään kunkin toimijan rooli ja keskinäinen yhteistyö.

TL 5 Toimintaympäristö

Toimintalinjan hankkeilla vahvistetaan Kainuun asemaa valtakunnan aluerakenteessa, tuetaan maaseudun elinvoimaisena pysymistä, turvataan Kainuun elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksia, edistetään matkailun kehittämistä ja luodaan kainuulaisten elinolosuhteiden parantamiseen tarvittavia perusrakenteita.

5.1 Infrastruktuurin toimivuus ja asuin ympäristö

5.1.1 Kainuun infrastruktuuri

Tieliikenne

Maakuntaohjelman mukaan tieverkon kehittämishankkeiden painopisteinä ovat liikenneturvallisuutta parantavat hankkeet ja eri keskuksien välisiä yhteyksiä sekä matkailu- ja rajaliikennettä sekä kaivos-toimintaa kehittävät hankkeet. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä pyritään parantamaan. Rahoitus tapahtuu lähes kokonaan Kainuun kehittämisrahasta.

Toimenpiteet:

- Päätieverkon palvelutason säilyttäminen nykyisellä hyvällä tasolla
- Vartiuksen rajaliikennedyhteyksien kehittäminen
- Liikennejärjestelmäsuunnitelman uudistaminen
- Siltojen perus- ja vauriokorjaukset
- Piennarlevitykset päällystystöiden yhteydessä (kt 89, vt22, vt6)
- Kevyen liikenteen järjestelyt: mt 892 Risteen kevyen liikenteen väylä, Suomussalmi, kt 76 Juuvintie – Juholantien kevyen liikenteen väylä, Sotkamo
- Radanpidossa Kontiomäki - Vartius välin ratapölkkyjen uusiminen, valmistuu 2011

"Jatkossa on syytä käynnistää ylimaakunnallisena suunnitteluhankkeena rautatieyhteys Kajaanin Kontiomäen kautta Koillismaalle. Ratayhteys on tärkeä Koillismaan matkailun kehittämiseksi, Itä-Lapin kaivoshankkeiden kehittämiseksi, mutta myös Kajaanin ratayhteyksien kehittämiseksi." MV

"Valtatien 5 parantaminen Soinlahti-Kajaani -välisen tieosuuden osalta."MV

Hanke-esityksiä erillisrahoituksella rahoitettaviksi:

- mt 870 Kontinjoen kevyen liikenteen väylä ja alikulku, Sotkamo, kustannusarvio noin 2,5 m€
- Vuoreslahden tien päällystäminen, kustannusarvio noin 2,3 m€
- livantiiran tien päällystäminen 10 km matkalta
- Nuasjärvi-Oulujärvi kanavan rakentaminen, huomioidaan olemassa olevia jokiuomia
- Yöjuna

5.1.2 Asuin- ja kulttuuriympäristöt

Tavoite

Kestävillä suunnitteluratkaisulla parannetaan elinympäristöjen viihtyisyyttä, terveellisuutta, turvallisuutta ja ekotehokkuutta taajamissa ja haja-asutusalueilla. Kehitetään luonnon virkistyskäyttömahdollisuuksia ja luontomatkailua sekä ehkäistään ympäristön pilaantumista. Kansallisen laajakaista kaikille 2015 -hankkeen tavoitteena on nopeiden laajakaistaverkkojen rakentaminen valtion tuella haja-asutusalueille. Tavoitteena hankkeessa on saada 99 % vakituudesta asutuksesta, yrityksistä sekä julkishallinnon toimipaikoista tehokkaiden, 100 Mbit/s, laajakaistaverkkojen ulottuville.

Toimenpiteet

- asuin ympäristöjen ja elinympäristöjen vetovoimaisuuden kehittäminen ja kaavojen ajantasaisuuden ylläpito
- ajan tasalla olevat kulttuuriympäristöohjelmat
- ympäristön hoito ja kunnostus
- valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden perinnemaisemien säilyttäminen maatalouden ympäristötuen ja hoitotoimien avulla
- osayleiskaavoitus valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla
- teleoperaattorien ja kuntien kuiturunkoverkkohankkeet sekä eri yhteisöjen tilaajaverkkohankkeet

5.1.3 Vesi ja jätevesihuolto

Vesihuoltolaitosten toimintavarmuutta parannetaan ja vähennetään jätevesien aiheuttamaa ympäristön kuormitusta. Suuntaviivat esitetään maakunnallisessa ja paikallisissa vesihuollon kehittämissuunnitelmissa. Jätevesiasetus asettaa aikataulutavoitteita haja-asutusalueiden jätevesien käsittelyjärjestelmien uudistamistyölle. Merkittävimmän hankkeen Otanmäki-Kajaani siirtovesiviemärin ja syöttövesijohdon toteuttaminen edellyttää Kainuun kehittämisrahan erillistä osoittamista hankkeelle.

Merkittävimmät hankkeet:

- Haja-asutuksen jätevesihuollon kehittämis- ja neuvontahanke
- Kivarinjärven vesihuoltohanke
- Otanmäki-Kajaani siirtovesiviemärin ja syöttövesijohdon rakentamishanke

5.1.4 Jätehuolto

Jätehuoltoa kehitetään jätehuoltosuunnitelman linjausten mukaisesti. Taustatavoitteita ovat jätteen määrän vähentäminen, hyötykäyttöasteen nostaminen ja jätehuollon organisoinnin eko- ja kustannustehokkuus.

Toimenpiteet

- laadukkaat ja kustannustehokkaat jätehuoltopalvelut
- lakkautettujen kaatopaikkojen sulkeminen ja kaatopaikkakaasun talteenotto/hyötykäyttö
- jätteiden hyödyntäminen energiantuotannossa
- biohajoavien jätteiden ohjaaminen pois kaatopaikoilta ja eloperäisten jätteiden laitospäästelyn toteuttaminen

5.2 Luonnonympäristö

Ylläpidetään ympäristötietoisuutta sekä laadukasta luonnonympäristöä ja rakennettua ympäristöä. Edistetään kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtääviä toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi sekä kehitetään ilmastomuutoksiin ja ääri-ilmiöiden liittyvää sopeutumista. Ilmastostrategian laatiminen on myös alkanut. Vesivaroja käytetään ja hoidetaan ekologisesti kestäväällä tavalla. Luonnonympäristö ja laadukas rakennettu ympäristö muodostavat vetovoimatekijän, jolla voidaan edesauttaa ihmisten viihtymistä Kainuussa. Ympäristötietoisuuden ja ympäristöarvojen vahvistuminen sekä huoli maakunnan luonnon säilymisestä puhtaana ja monimuotoisena ovat tärkeitä lähtökohtia kehittämistoimenpiteiden suuntaamisessa.

Toimenpiteet

- luontomatkailualueiden ja kohteiden kehittäminen
- yritysten ja Metsähallituksen välisten luontomatkailun yhteistyösopimusten lisääminen
- Natura 2000 -verkoston toteuttamisen loppuun saattaminen sekä hoidon ja käytön suunnittelu
- metsäisten luontotyyppien suojelu METSO -ohjelman tavoitteiden mukaisesti

- erityissuojeltujen lajien inventointi ja suojelupäätökset
- luonnonsuojelualueiden ja uhanalaisten lajien elinympäristöjen kunnostaminen ja hoitaminen
- ympäristön tilan tutkimus ja seuranta sekä luonnon virkistyskäytön seuranta

5.3 Vuorovaikutuksen lisääminen ja yhteistyön tehostaminen

Alueellinen yhteistyö

Aluehallinnon uudistamisen myötä Kainuu suuntautuu aiempaa vahvemmin Pohjois-Suomen suuntaan. Kainuu yhdessä Pohjois-Pohjanmaan kanssa muodostaa maakuntien yhteistoiminta-alueen. Kainuu osallistuu Pohjois-Suomen neuvottelukunnan työhön.

Kainuun kansainvälistymisen toimenpiteet:

- Yritysten kansainvälinen verkostoituminen, markkinointi ja kilpailukykyiset tuotteet
- Innovaatiojärjestelmän ja sen toimijoiden kansainvälistäminen, tuotekehitys, kansainvälinen asiantuntijavaihto
- Koulutus- ja tutkimusyksiköt
- Osaamiskeskittymät
- mm. mittaustekniikan ja ajoneuvotietojärjestelmien ja testauksen osaaminen
- kansainvälisen liiketoiminnan kehittäminen
- alueellisen saavutettavuuden parantaminen
- matkailun kansainvälinen markkinointi ja tuotekehitys

Kainuun itsehallinnon kehittäminen

Valmistelu lainsäädännön muutostarpeista vuoden 2012 jälkeen on käynnissä sekä Kainuussa että ministeriötasolla.

Kansalaisvaikuttaminen

Tavoitteena on, että kansalaisilla on vahva osallisuuden tunne ja he ovat tyytyväisiä käyttämiinsä palveluihin. Kansalaiset ja eri ryhmät ovat aktiivisia ja osallistuvat eri toimintojen kehittämiseen. Kansalaisten ja päättäjien välinen luottamus vahvistuu.

Toimenpiteet

- Yksittäisten ihmisten vaikuttamismahdollisuuksia lisätään parantamalla tiedottamista valmisteilla olevista asioista, mahdollistamalla valmistelun seuranta, järjestämällä helposti toteutettava palautteenannon, yhteydenpidon mahdollisuus, aloitteiden tekeminen.
- Erilaisia kehittäjäryhmiä perustetaan ja on mukana palvelujen kehittämisessä
- Järjestöjen yhteistyö on vakiintunut tapa toimia ja järjestöt ovat tietoisia toistensa olemassa olevista toiminnoista.
- Kansalaisjärjestöt ovat yksi keskeinen toimijaosapuoli maahanmuuttajien kotouttamisessa Kainuuseen.

Viestintä

Maakunnallista viestintää tehdään tiiviissä yhteistyössä maakunnan muiden toimijoiden (kuten kuntien, Kainuun Edun, yritysten ja järjestöjen) kanssa. Tavoitteena on maakunnan houkuttelevuuden ja hyvän maineen vahvistaminen esimerkiksi yhteisiä ydinviestejä kiteyttävällä brändityöskentelyllä. Yhteiset ydinviestit on ymmärrettävä välineiksi, joiden avulla tuetaan Kainuun matkailua ja muuta elinkeinotoimintaa sekä eri organisaatioiden henkilöstön rekrytointia. Kainuun sisäistä viestintää tehostetaan niin, että kainuulaiset luottavat oman maakuntansa elinvoimaisuuteen ja tuovat esille maakunnan vahvuuksia.

"Viestinnässä huomioidaan myös nuoret, MANUn ja kunnallisten nuorten toimintaryhmien kautta".MV

ELYjen strategiset tulossopimukset

Kainuun maakuntaohjelma 2009–2014 ei aiheuta Kainuun ELY-keskuksen voimassa olevan strategisen tulossopimuksen tavoitteiden tarkistamista tai uusien asettamista. Toimintaympäristökuvaus on päivitetty yhteistyössä Kainuun maakunta -kuntayhtymän kanssa. Maahanmuuttoon liittyvien strategisten linjausten ja kotouttamislain yhteistyölinjausten toimeenpanon kehittämishanketta valmistellaan yhteistyössä.

Äkilliseen rakennemuutokseen sopeuttavat investointihankkeet ovat viriämässä taantuman hellittäessä, mutta ongelmaksi on nousemassa Äkillisen rakennemuutos – rahoituksen epävarmuus. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen strateginen tulossopimus on voimassa olevan maakuntaohjelman

mukainen Kainuuta koskevilta osiltaan. Vähäisiä tarkastuksia on tehty lähinnä ajantasaistuksien takia.

IV Laaja-alaisesti toteutettavat yhteishankkeet

Alueviranomainen: Pohjois-Savon ELY

1. Valtatien 5 parantaminen välillä Mikkeli-Kajaani (31.10.78),

ylimaakunnallinen hanke: Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala

Toimenpiteet:

Kiireellisimmät toimenpiteet ovat Mikkeli-Juva- ja (Leppävirta) Palokangas-Humalajoki (Kuopio)-tieosuuksien parantaminen. Esitetään Mikkeli-Juva-välin parantamistöiden käynnistämistä v. 2011. Mikkelin kohdan tiesuunnitelma on valmis ja siitä Juvalle olevan osuuden tiesuunnitelma valmistuu v. 2012. Tieosan parantamiskustannukset ovat 75 M€. Palokangas-Humalajoki-välin parantamistöitä esitetään käynnistettäväksi vuonna 2012. Välin tiesuunnittelu on parhaillaan käynnissä. Hankkeen kustannukset ovat 47 M€.

Perustelut:

Valtatie 5 välittää Pohjois- ja Etelä-Savon, Kainuun maakuntien välistä sekä niistä pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa liikennettä ja kokoaa myös Pohjois-Karjalasta pääkaupunkiseudulle suuntautuvaa raskasta liikennettä. VT 5 on myös tärkeä työmatkaliikenteen väylä.

Mikkeli-Juva muodostuu kahdesta jaksosta, joilla molemmilla on ongelmina liikenneturvallisuus sekä liikenteen sujuvuus. Mikkelin kohdan tieosuutta kuormittavat VT 5:n liikenteen lisäksi vt 13 sekä kaupungin sisäinen liikenne. Hanke pitää sisällään mm. toisen ajoradan rakentamisen. Mikkelistä Juvalle päättävä toinen tiejakso joudutaan rakentamaan osin uuteen tiekaytävään ja myös osin kaksiajorataisena. Kokonaisuudessaan Leppävirran kuntaan sijoittuva Palokangas-Humalajoki tieosuus on 40 km pitkä. Tieosuus on geometrialtaan ja tekniseltä tasoltaan erittäin puutteellinen sekä liikenneturvallisuudeltaan ongelmallinen. Tien parantaminen nykyiselle paikalleen ei ole mahdollista, koska tie kulkee valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun kulttuurimaisema-alueen läpi sekä myös entisen Kotalahden kaivoksen kaivoskuilujen ylitse. Alue on myös tiheään rakennettu, mikä lisää tien onnettomuusherkkyyttä. Tie toteutetaan uuteen paikkaan pääosin kaksiajorataisena ja keskikaiteella varustettuna.

2. Valtatien 23 parantaminen välillä Varkaus-Viinijärvi, 20 M€

ylimaakunnallinen hanke: Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo, Kainuu

Toimenpiteet:

Tie on tarpeen perusparantaa koko matkalta. Perusparantaminen edellyttää tien tason nostoa valtatie ja nykyisen liikenteen edellyttämälle tasolle. Raskaimmat toimenpiteet kohdistuvat välille Karvio-Varkaus, joka on vaaka- ja pystygeometrialtaan huono ja ohitusmahdollisuudet heikot. Perusparannus esitetään käynnistettäväksi v. 2012.

Perustelut:

VT 23 on Pohjois-Karjalan keskiselle ja pohjoiselle osalle erittäin tärkeä yhteys eteläiseen Suomeen. Tieosuus Liperin Kontkala-Varkaus ei vastaa nykyisellään liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden vaatimuksia. Tien liikennemäärät ovat kasvaneet huomattavasti ennakoitua nopeammin ja raskaan liikenteen arvioidaan tulevaisuudessa edelleen kasvavan. VT 23:n peruskorjaus on Pohjois-Karjalan elinkeinoelämän kehittämisen kannalta välttämätön. Tielle on päivitetty tarveselvitys vuonna 2007, jossa hankkeen tavoitteena on parantaa valtatiejakson liikenne-turvallisuutta luomalla laatutasoltaan yhtenäinen, mahdollisimman häiriötön ja valtatie vaatimukset täyttävä tieosuus, jossa myös liikenteen ympäristölle aiheuttamat riskit on minimoitu. Tiesuunnitelman laatimiseen on osoitettu rahoitus.

3. Savonradan perusparantaminen välillä Kouvola-Kajaani

ylimaakunnallinen hanke: Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala

Toimenpiteet:

Kiireellisin toimenpide on rataosan Pieksämäki-Kuopio perusparantamisen loppuun saattaminen (sepelituki-kerroksen uusiminen ja kiskonvaihto). Hanke sisältyy LIIVin TTS:aan vuosille 2011- 2014. Hanke esitetään toteutettavaksi em. suunnittelukauden alkupuolella vuosina 2011- 2012. Kustannukset ovat 68,8 M€.

Perustelut:

Raskas liikenne kasvaa merkittävästi Talvivaaran kaivoksen kuljetusten johdosta, mm. vaaralliset rikkihappokuljetukset, jotka edellyttävät rataverkolta hyvää kuntoa. Vauhdittaakseen Savonradan kehittämistä Pohjois-Savon ja Etelä-Savon maakunnat ovat suunnanneet merkittävällä tavalla EU:n tavoite 1 -ohjelman varoja radan nopeuttamistoiimiin. Pohjois-Savossa rahoitus kohdistui vuosina 2006 - 2007 Kuopio-Suonenjoki-rataosaan ja vuosina 2009–2011 maakunnan raja-suonenjoki – rataosaan. Vastaavasti Etelä-Savon puolella on toteutettu nopeuttamishankkeita EU-varoin pitäen lähtökohtana, että valtiolta vastavuoroisesti tekee radalle mahdollisesti tarvittavat perusparantamiseen kuuluvat toimenpiteet.

Muulla maassa rataverkon kehittäminen tapahtuu valtion varoin ja Itä-Suomea oleellisesti nopeammassa aikataulussa. Esim. samalla matkaetäisyydellä Helsingistä olevan Seinäjoen aikaetäisyys on kolme tuntia, kun Kuopion vastaava on neljä tuntia, Keravan oikoradasta huolimatta. Jotta maakuntien rahoittamat nopeatuushankkeet voidaan hyödyntää aikataulussa, se edellyttää vuosi vuodelta viivästyneiden Savonradan perusparantamistöiden loppuunsaattamista. Liittojen merkittävä panostus rataverkkoon tulee huomioida toteuttamalla Pieksämäki-Kuopio-radon parannustyöt LIIVIn TTS-kauden alkupuolella eli vv. 2011- 2012 niillä rataosilla, joilla nopeudennoston edellyttämät toimenpiteet on tehty EU-varoin. Työn painottumista suunnittelukauden alkupäähän perustele myös käyttökänsä päässä olevien kiskoien huono kunto (tutkimuksissa on kiskoissa todettu pitkäikäismurtumia).

4. Karjalan radan perusparantaminen nopean henkilöliikenteen tasolle välillä Luumäki-Kitee ylimaakunnallinen hanke: Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Kainuu**Toimenpiteet:**

Tasoristeysten poistaminen ja perusparantaminen nopean liikenteen edellyttämälle tasolle. Hankkeiden toteuttaminen esitetään käynnistettäväksi v. 2012.

Perustelut:

Vauhdittaakseen Karjalan radan kehittämistä, Liikennevirasto (aikaisemmin Ratahallintokeskus) toteuttaa yhteistyössä Pohjois-Karjalan maakuntaliiton ja kuntien kanssa hanketta tasoristeysten poistamiseksi välillä Joensuu-Kitee. Hankkeen tavoitteena on liikenneturvallisuuden parantaminen ja henkilöliikenteen matka-aikojen lyhentäminen sekä maakuntien saavutettavuuden parantaminen. Hanke on osa Itä-Suomen EAKR-ohjelman toteuttamista. Saavutettavuuden parantaminen edellyttää käynnissä olevan hankkeen lisäksi rataosuuden Luumäki-Kitee tasoristeysten poistamisen sekä Luumäki-Joensuu-rataosuuden nopeudennoston edellyttämät sähkörata- ja turvalaitemuutostyöt.

Pohjois-Karjalassa on ajan tasalla oleva tasoristeysten poiston yleissuunnitelma ja Etelä-Karjalassa on käynnistynyt vanhentuneen yleissuunnitelman tarkistaminen.

5. Elinkeinoelämän kannalta tärkeiden vähäliikenteisten teiden parantaminen (31.10.2010) ylimaakunnallinen hanke: Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala**Toimenpiteet:**

Esitetään perustienpidon rahoituksen nostamista 630 M€:oon.

Perustelut:

Nykyinen perustienpidon rahoitus (530 milj.€) riittää nykykunnan säilyttämiseen päätieverkolla, mutta alemman tieverkon ja siltojen kunto uhkaa heiketä. Alueellisia tiehankkeita ei pystytä toteuttamaan elinkeinoelämän kilpailukyyn ja tarpeen edellyttämällä tavalla. Perustienpidon määrärahojen niukkuudesta johtuen ELY-keskuksella ei ole mahdollisuuksia parantaa heikkoon kuntoon päässeitä seututieyhteyksiä, joiden merkitys on elinkeinoelämän kuljetuksille erityisen suuri. Nykykunnossaan kuntien väliset maantieyhteydet eivät myöskään tue kuntien välistä kasvavaa yhteistyötä. Perustienpidon vuosirahoitus tulee nostaa 630 M€:n tasolle.

Alueviranomaiset: Etelä-Savon maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Savon liitto, Kainuun maakunta kuntayhtymä

Neuvotteluesitys, liikenneviestintäministeriö

Viranomaiset: Pohjois-Savon ELY-keskus

lisalmi-Ylivieska-radon sähköistys (sisältää lisalmen kolmioraitteen rakentamisen) 44,8 M€ ylimaakunnallinen hanke Kainuun kanssa

Toimenpiteet:

Rataosan sähköistäminen v. 2011 – 2012.

Perustelut:

Ennusteen mukaan lisälmen ja Pyhäsalmen välillä kuljetusmäärät kasvavat vuoteen 2015 mennessä noin 1,2 miljoonalla tonnilla (117 %) ja tästä edelleen vuoteen 2030 noin 0,9 miljoonalla tonnilla (91%). Suurin osa kasvusta aiheutuu talvivaaran kaivoksen ja Siilinjärven rautapasutteen kuljetuksista. Rataosan ongelmana ovat liikennepaikkojen raiteiden lyhyys. Tämän vuoksi esimerkiksi Vartiuksen kuljetusten hoitaminen rataosaa käyttäen ei ole laajassa mittakaavassa todellinen vaihtoehto. Rataosalle esitettävien toimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa rataosan välityskyky ja turvallisuus kasvavaa tavaravirtausta varten (mm. Talvivaaran kuljetukset), parantaa kotimaisen teollisuuden kilpailukykyä radan sähköistuksen avulla ja mahdollistaa rataosan toimimisen Vartiuksen liikenteen varareittinä.

1. Ammatillisen toisen asteen aloituspaikkojen riittävyyden varmistaminen Itä-Suomessa

ylimaakunnallinen hanke: Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu

Toimenpiteet:

Ammatillisen toisen asteen nuorten ja aikuisten vuosiopiskelijapaikkoja Itä-Suomessa tulee lisätä vielä vuosina 2011 ja 2012.

Perustelut:

Itä-Suomen maakunnissa tavoitteena on koulutustakuun toteuttaminen. Sitä tarvitaan työvoimapulan torjunnassa, nuorten syrjäytymisen estämisessä ja Itä-Suomen pitämisessä elinkelpoisena alueena yrityksille. Koulutustakuuta ei voida toteuttaa nykyisellä määrällä nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen vuosiopiskelijapaikkoja, joista Pohjois-Savossa on pulaa nuorisosteella ja aikuiskoulutuksessa. Koulutusresurssit ovat Etelä-Savossa riittäneet paremmin, mutta näkymät ovat huolestuttavia. Pohjois-Karjalassa koulutuspaikat nuorisosteella ovat riittäneet, mutta jatkossa resursseja suunnataan aikuiskoulutukseen.

Riittävää koulutustarjontaa ja kohdentamista ei voida varmistaa pelkästään valtakunnallisella tasolla tehtävällä koulutuksen ennakoinnilla ja mitoituksella, vaan tarvitaan yhteistyötä Itä-Suomen maakuntien välistä yhteistyötä. Kuitenkaan mikään ennakointi ei voi ennalta nähdä yllättävien talouden ja yrittäjätoiminnan muutosten edellyttämiä ammatillisen koulutuksen toimenpiteitä. Tämän vuoksi tarvitaan koulutuksen ylläpitäjiltä riittäviä resursseja ja pelivaraa päättää koulutuksen kohdentamisesta paikallisesti.

Itä-Suomen lääninhallituksen selvityksen mukaan ilman opiskelupaikkaa jäi vuonna 2008 Itä-Suomessa 399 nuorta. Kevään 2010 yhteishaun tulosten perusteella ammatillisen nuorisosteiden koulutuksen ulkopuolelle jäi Pohjois-Savossa 230 nuorta riittämättömän vuosiopiskelijapaikkamäärän vuoksi. Aloituspaikkoja tarvitaan lisää sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla sekä tekniikan ja liikenteen aloilla Savon ammatti- ja aikuisopistossa (SAKKY) ja Ylä-Savon ammattiopistossa (YSAO) logistiikassa. SAKKY ei ole voinut ottaa koulutukseen kaikkia työmarkkinatuella opiskelevia aikuisia riittämättömän vuosiopiskelijapaikkamäärän vuoksi. ELY-keskus on ostanut opiskelijapaikkoja työttömille samoin kuin Etelä-Savossa. Kun nämä ostot loppuvat, lisääntyy vuosiopiskelijapaikkamäärän vajaus selvästi nykyistä noin 230 suuremmaksi.

Etelä-Savon ammattiopisto ESEDU kykeni tarjoamaan kaikille hakeneille koulutuspaikan ottamalla 100 opiskelijaa yli vuosiopiskelijakiintiön. Vuonna 2011 resurssit eivät enää riittäneet TEMin ja ELYn lopettaessa perusopiskelijapaikkojen hankkimisen ostopalveluna työttömille. Tällöin ESEDU joutuu jättämään koulutuksen ulkopuolelle joko nuoria tai aikuisia, mikäli koulutusresursseja ei saada lisää. Savonlinnan ammattiopistossa (SAMledu) opiskelijapaikat ovat riittäneet nuorisosteella, mutta pulaa on ollut ammatillisessa täydennyskoulutuksessa.

2. Kielivalintojen monipuolistaminen ja venäjän kielen opetuksen vahvistaminen Itä-Suomessa

ylimaakunnallinen hanke: Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Kainuu

Toimenpiteet:

Itä-Suomen maakunnat esittävät, että opetus- ja kulttuuriministeriö antaa Itä-Suomen maakuntien kunnille kokeiluluonteisesti luvan päättää kieliopetuksen järjestämisestä siten, että kunta voi antaa oppilaille mahdollisuuden valita peruskoulussa B1-kieleksi ruotsin tai venäjän. Mikäli oppilas valitsee B1-kieleksi venäjän, hänen on viimeistään kahdeksannelta luokalta alkaen sisällytettävä ruotsin valinnaisen kieliensä joukkoon, jotta hänelle syntyy valmius saavuttaa virkamieheltä edellytettävä ruotsin kielen taito.

Perustelut:

Suomalaisissa peruskouluissa alkaa pakollisen A1-kielen (yleensä englanti) opiskelu kolmannella luokalla ja pakollisen B1-kielen (ruotsi) opiskelu seitsemännellä luokalla. Koululaisilla on periaatteellinen mahdollisuus aloittaa venäjän opiskelu vapaaehtoisena A2-kielenä peruskoulun viidennellä luokalla, valinnaisena B2-kielenä peruskoulun kahdeksannella luokalla tai valinnaisena B3-kielenä lukiossa.

Vaikka ruotsi ei enää kuulukaan ylioppilaskirjoitusten pakollisiin aineisiin, sen asema on Suomessa edelleen vahva ja lailla säädetty. Asema perustuu maan kaksikielisyyteen ja siitä johtuvaan virkamiesten kielitaitovaateeseen sekä pohjoismaisiin kulttuuriyhteyksiin. Itä-Suomessa tarvitaan venäjän taitoa päivittäin aivan tavallisissa palveluammateissa, ruotsia huomattavasti harvemmin, jos käytännössä lainkaan. TAK Oy:n v. 2008 tekemän työnantajakyselyn mukaan Itä-Suomessa työelämässä eniten tarvittut kielet ovatkin englanti ja venäjä.

Itä-Suomen maakunnat esittävät opetus- ja kulttuuriministeriölle, että käsitellessään mm. perusopetuksen tavoitteiden ja tuntijaon uudistamista valmistelleen työryhmän esityksiä ministeriö ottaisi huomioon maan eri osien erityistarpeet kieliopetuksen järjestämisessä. Venäjän kielen osaamisen merkitys Itä-Suomen maakuntien alueilla kasvaa jatkuvasti niin palvelu- kuin muillakin toimialoilla. Alueellisen kehityksen näkökulmasta on tärkeää, että myös opetuksen sisällöissä, erityisesti kieliopetuksen kohdalla, alueelliset erityispiirteet voitaisiin nykyistä paremmin huomioida.

V Rahoitustaulukot

Ei sis. teknistä tukea	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Yhteensä
EAKR -ohjelma	12 022 080	13 518 993	15 014 801	14 549 378	13 912 000	8 760 000	5 954 039	83 731 291
ESR-ohjelma	7 052 000	8 437 000	9 310 000	9 384 000	7 979 355	4 222 355	4 230 191	50 614 901
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma	2 636 020	3 503 980	3 900 000	3 569 000	3 402 000	3 400 000	1 189 000	21 600 000
Kalatalousrahasto	165 000	165 000	165 000	263 000	165 000	165 000	165 000	1 253 000
Kainuun kehittämisraha	50 158 000	57 958 000	59 827 000	61 324 000	56 188 000	58 000 000	58 000 000	401 455 000
Kaikki yhteensä	72 033 100	83 582 973	88 216 801	89 089 378	81 646 355	74 547 355	69 538 230	558 654 192

VI Vaikutusten arviointi

Toimenpide		Vaikutukset			
TOIMINTALINJA 1: OSAAMINEN JA KOULUTUS		ymp.	sos.	tal.	tasa-arvo*
1.1. Innovaatiojärjestelmän kehittäminen		0	+	++	0
1.2. Osaamistason nostaminen ja koulutusrakenteiden kehittäminen		0	+	+	+
TL 2 ELINKEINOT, YRITTÄJYYS JA TYÖLLISYYS		ymp.	sos.	tal.	tasa-arvo*
2.1. Yritystoiminnan edistäminen ja innovaatioiden kaupallistaminen		+ -	0	++	+
2.2. Toimialojen kehittäminen (Yhteiset haasteet + Kärkialat (3))		+ -	+	++	+
2.3. Osaavan työvoiman saatavuus ja työmarkkinoiden toimivuus		0	++	++	+
TL 3 MAASEUTU		ymp.	sos.	tal.	tasa-arvo*
3.1. Elinvoimainen ja monipuolinen elinkeinotoiminta		+	+	+	+
3.2. Elämisen laadun ja hyvinvoinnin parantaminen		+	+	+	+
3.3. Monipuolinen kehittäjäverkosto ja toimiva maaseudun osaamisrakenne		0	+	++?	+
TL 4 HYVINVOINTI		ymp.	sos.	tal.	tasa-arvo*
4.1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		0	++	+	+
4.2. Uudet toimintatavat hyvinvointipalvelujen tuottamisessa		0	+	+	+
TL 5 TOIMINTAYMPÄRISTÖ		ymp.	sos.	tal.	tasa-arvo*
5.1. Infrastruktuurin toimivuus ja asuinympäristö		+ -	++	++	0
5.2. Luonnonympäristö		++	+	+	0
5.3. Vuorovaikutuksen lisääminen ja yhteistyön tehostaminen		0	+	++?	+
++	Merkittäviä positiivisia vaikutuksia	+ -	Sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia		
+	Positiivisia vaikutuksia	++?	Vaikeasti ennakoitavia positiivisia vaikutuksia		
0	Ei todennäköistä vaikutusta	-?	Vaikeasti ennakoitavia negatiivisia vaikutuksia		
-	Negatiivisia vaikutuksia	?	Ennakointiin tai tietoon liittyviä epävarmuustekijöitä		
--	Merkittäviä negatiivisia vaikutuksia	+><-	Sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia, joista ei päästy yksimielisyyteen		

*Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä yhteydessä sukupuolista, alueellista sekä ikäryhmittäistä tasa-arvoa.

MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISUUNITELMA, RAHOITUS 2010-2015									
ELY -keskusten määrärahat, milj.€.									
Täytetään soveltuvilta osin*. Tarkkuus 1 000 euroa esim. 1,234 milj.€.									
Maakunta:									
Hallinnonala	Momentin numero	Momentin nimi	Lähtötaso 2009	Esitys 2010	Esitys 2011	Esitys 2012	Esitys 2013	Esitys 2014	Esitys 2015
SM	26.40.30	Valtion korvaukset kunnille							
MMM	30.20.40	Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800
MMM	30.20.41	EU tulotuet; tilatuki	6,300	6,300	6,300	6,300	6,300	6,300	6,300
MMM	30.20.43	Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit	4,800	4,800	4,900	4,900	4,900	4,900	4,900
MMM	30.20.44	Luonnonhaittakorvaus, EU	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800
MMM	30.20.49	Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600
MMM	30.40.20	Maakerä Avustukset maatalainvestointeihin	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
MMM	30.40.20	Kalakannan hoitovelvoitteet	0,130	0,140	0,140	0,140	0,130	0,130	0,130
MMM	30.40.51	Kalatalouden edistäminen	0,100	0,110	0,110	0,110	0,110	0,110	0,110
MMM	30.40.52	Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut	0,036	0,036	0,036	0,036	0,036	0,036	0,036
MMM	30.40.77	Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet	0,030	0,040	0,040	0,030	0,030	0,030	0,030
MMM	30.50.20	Vesivarjojen käytön ja hoidon menot	0,205	0,115	0,135	0,120	0,120	0,120	0,120
MMM	30.50.31	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen	0,044	0,162	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
MMM	30.50.43	Eräät valtion maksettavaksi määrätty korvaukset							
LVM	31.10.20	Perusväylänpito							
LVM	31.10.50	Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen							
LVM	31.10.76	Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset							
LVM	31.30.63	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen							
LVM	31.30.64	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen							
TEM	32.20.45	Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu	0,134	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
TEM	32.20.43	Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin			0,230	0,230	0,230	0,230	0,230
TEM	32.30.44	Alueellinen kuljetustuki		0,015	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016
TEM	32.30.45	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen	0,028	0,060	0,070	0,070	0,070	0,070	0,070
TEM	32.30.51	Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet	1,982	2,078	2,100	2,100	2,100	2,100	2,100
TEM	32.30.64	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	0,206	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
TEM	32.50.63	Kainuun kehittämisraha/Kainuun ELY	25,529	23,655	22,550	25,100	25,100	25,100	25,100
TEM	32.50.63	Kainuun kehittämisraha/Pohjois-Pohjanmaan ELY	29,055	27,388	25,851	24,000	24,000	24,000	24,000
TEM	32.60.40	Energiatuki							
STM	33.20.52	Työmarkkinatuki	3,800	3,800	3,900	3,900	3,900	3,900	3,900
STM	33.20.31	Valtion korvaus kunnille kuntoutuksen työtoiminnan järjestämisestä	0,060	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120
YM	35.10.21	Eräät luonnonsuojelun menot	0,040	0,040	0,040	0,040	0,040	0,040	0,040
YM	35.10.61	Ympäristönsuojelun edistäminen	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010
YM	35.10.63	Luonnonsuojelun alueiden hankinta- ja korvausmenot	0,100	0,150	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050
YM	35.10.77	Ympäristötyöt	0,045	0,050	0,070	0,070	0,070	0,070	0,070
YM	35.20.64	Avustukset rakennusperinnön hoitoon	0,094	0,150	0,180	0,200	0,200	0,200	0,200
		Valtion rahoitus yhteensä	87,428	84,319	82,048	82,742	82,732	82,732	82,732
		Kuntien rahoitus (arvio)							
		Julkinen rahoitus yhteensä	87,428	84,319	82,048	82,742	82,732	82,732	82,732
		Yksityinen rahoitus (arvio)							
		RAHOITUS YHTEENSÄ	87,428	84,319	82,048	82,742	82,732	82,732	82,732

* Rakennerrahasto-ohjelmien sekä maaseudun- ja kalatalouden kehittämisohjelmien rahoitus ilmoitetaan EU -ohjelmat -taulukossa.

MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISSUUNITELMA, RAHOITUS 2010-2015

ELY -keskusten valtuudet, milj.€

Täytetään soveltuville osin*. Tarkkuus 1 000 euroa esim. 1,234 milj.€.

Maakunta: Kainuu

Hallinnonala	Momentin numero	Momentin nimi	Lähtötaso 2009	Esitys 2010	Esitys 2011	Esitys 2012	Esitys 2013	Esitys 2014	Esitys 2015
MMM	30.20.40	Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800
MMM	30.20.41	EU tulotuet; tilatuki	6,300	6,300	6,300	6,300	6,300	6,300	6,300
MMM	30.20.43	Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit	4,800	4,800	4,900	4,900	4,900	4,900	4,900
MMM	30.20.44	Luonnonhaittakorvaus, EU	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800
MMM	30.20.49	Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800
MMM	Makera	Avustukset maatalainvestointeihin	2,600	2,600	2,600	2,600	2,600	2,600	2,600
TEM	32.20.43	Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin							
TEM	32.30.45	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen	0,015	0,028					
TEM	32.30.51	Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet	0,310	0,110	0,150	0,200	0,200	0,200	0,200
TEM	32.30.64	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin		0,037					
TEM	32.50.63	Kainuun kehittämisraha	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
TEM	32.60.40	Energiatuki	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
YM	35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot							
		Valtion rahoitus yhteensä	34,925	34,775	34,850	34,900	34,900	34,900	34,900
		Kuntien rahoitus (arvio)							
		Julkinen rahoitus yhteensä	34,925	34,775	34,850	34,900	34,900	34,900	34,900
		Yksityinen rahoitus (arvio)							
		RAHOITUS YHTEENSÄ	34,925	34,775	34,850	34,900	34,900	34,900	34,900

* Rakennerrahasto-ohjelmien sekä maaseudun- ja kalatalouden kehittämisohjelmien rahoitus ilmoitetaan EU -ohjelmat -taulukossa.

MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISSUUNITELMA, RAHOITUS 2010-2015

Muut maakuntaohjelman toteuttamisen kannalta keskeiset määrärahat, milj.€.*

Tarkkuus 1 000 euroa esim. 1,234 milj.€.

Maakunta: Kainuu

Hallinnonala	Momentin numero	Momentin nimi	Lähtötaso 2009	Esitys 2010	Esitys 2011	Esitys 2012	Esitys 2013	Esitys 2014	Esitys 2015
TEM	32.50.43	Maakunnan kehittämisraha (yhteensä)							
		- OSKE							
		- Ohjelmiin sitomaton							
TEM	32.50.63	Kainuun kehittämisraha	5,050	10,011	7,557	10,000	10,000	10,000	10,000
MMM	30.60.42	Valtionapu metsätalouden edistämiseen ja valvontaorganisaatioille	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900
MMM	30.60.44	Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen Kemera	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500
MMM	30.60.45	Metsäluonnon hoidon edistäminen	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300
		Valtion rahoitus yhteensä	11,75	16,711	14,257	16,700	16,700	16,700	16,700
		Kuntien rahoitus (arvio)							
		Julkinen rahoitus yhteensä	11,750	16,711	14,257	16,700	16,700	16,700	16,700
		Yksityinen rahoitus (arvio)							
		RAHOITUS YHTEENSÄ	11,750	16,711	14,257	16,700	16,700	16,700	16,700

MAAKUNTAOHJELMAN TOTEUTTAMISSUUNITELMA, RAHOITUS 2010-2014								
Milj.€. Tarkkuus 1 000 euroa esim. 1,234 milj.€.			Maakunta:	Kainuu				
Hallinnonala	Momentin numero	Momentin nimi ja toteutettava ohjelma	Lähtötaso 2009	Esitys 2010	Esitys 2011	Esitys 2012	Esitys 2013	Esitys 2014
MMM	30.10.61	EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen						
		Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma:	1,820	1,622	1,633	1,591	1,600	0,533
MMM	30.10.62	Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä						
		Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma:	2,100	1,947	1,886	1,887	1,900	0,633
MMM	30.40.62	Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen	0,112	0,112	0,070	0,070	0,070	0,070
		Valtio edelliseen	0,151	0,151	0,095	0,095	0,095	0,095
TEM	32.50.64	EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013						
		EU:n rahoitus:						
		EAKR -toimenpideohjelma:	8,928	8,198	7,412	4,391	2,206	1,115
		Manner-Suomen ESR -toimenpideohjelma:						
		- Valtakunnallinen	6,021	5,197	4,166	1,624	0,405	0,207
		- Alueellinen						
		Valtion rahoitus:						
		EAKR -toimenpideohjelma:	6,631	6,896	7,046	4,913	4,242	1,674
		Manner-Suomen ESR -toimenpideohjelma:						
		- Valtakunnallinen						
		- Alueellinen	3,624	4,514	4,007	2,792	4,018	0,996
		EU:n rahoitus yhteensä	16,881	15,129	13,281	7,676	4,281	0,603
		Valtion rahoitus yhteensä	12,506	13,508	13,034	9,687	10,255	0,728
		Kuntien rahoitus (arvio)	2,368	2,256	2,588	2,400	2,400	2,400
		Julkinen rahoitus yhteensä		30,893	28,903	19,763	16,936	3,731
		Yksityinen rahoitus (arvio)						
		RAHOITUS YHTEENSÄ		30,893	28,903	19,763	16,936	3,731

Aluehallintovirastojen (AVI) substanssimäärärahamomentit

Hallinnonala	Momentin numero	Momentin nimi
OPM	29.30.20	Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (lähialuemäärärahat)
OPM	29.80.34	Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin
OPM	29.90.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatukseen edistämiseen
OPM	29.91.50	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen
OPM	29.91.51	Nuorten työpajatoiminta ja ehkäisevä huumetyö
TEM	32.40.31	Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä
STM	33.02.20	Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot
STM	33.60.31	Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin
STM	33.60.32	Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidolain mukaiseen tutkimustoimintaan
STM	33.60.33	Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkäriskoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin
STM	33.60.34	Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin
STM	33.60.35	Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin
STM	33.60.36	Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi
STM	33.60.64	Valtion korvaus rikosasioiden sovittelujen järjestämisen kustannuksiin
STM	33.70.01	Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot

KAINUUN YHTEISTYÖASIAKIRJA
VUOSILLE 2011 – 2012

KAINUUN YHTEISTYÖASIAKIRJA VUOSILLE 2011- 2012

ALUEELLINEN KILPAILUKYKY JA TYÖLLISYYS –TAVOITE (EAKR)

Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmassa eli TOTSU 2011 – 2012 määritellään määrällisistä tavoitteista tärkein eli asukasta kohti lasketun bruttokansantuotteen kasvattaminen Kainuussa muuta maata nopeammin.

Kainuun maakunnan talouselämän kasvu perustuu osaamistason kohottamiseen. Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten lisäksi Kainuussa kehitetään paikallisia, verkostoituneita osaamiskeskittyymiä, jotka ovat keskittyneet yritysten tarpeiden tyydyttämiseen tutkimuksessa, tuotekehityksessä, innovaatioiden kaupallistamisessa ja markkinoinnissa.

Klustereiden kehittäminen ja tuotantorakenteen uudistaminen (klustereita ovat: ICT, elektroniikka sisältäen metallin; matkailu; luonnonvarat sekä muuten kehitettäväksi todettu laajasti työllistävä palveluala.

Toimintalinja 1: Yritystoiminnan edistäminen

Tavoitteet:

Toimintalinjan tavoitteita EAKR-ohjelman mukaan ovat:

- Elinkeinopohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen
- Innovatiivisten, elinkelpoisten ja kasvukykyisten yritysten syntyminen
- Teollisten ja palvelualan yritysten kilpailukykyyn vahvistaminen
- Yritysten kasvumahdollisuuksien turvaaminen
- Yritysten innovaatiotoiminnan lisääminen ja innovatiivisten liiketoimintojen kehittäminen
- Yritysten innovaatioprosessien tehostaminen
- Markkinaehtoisten yrityspalveluiden ja palveluyrittäjyyden lisääminen
- Uusien markkinalähtöisten tuotteiden ja palvelujen aikaansaaminen
- Kestävän kehityksen huomioon ottaminen yritystoiminnassa
- Tuottavuuden kohottaminen
- Vientikaupan kehittäminen.

Ohjelmatoimenpiteillä saavutettavat yritystoiminnan kehittämisen **määrälliset tavoitteet** Kainuuseen suhteutettuina ovat seuraavat:

		Ohjelma-asiakirja	Finnvera	ELY- keskus
Uudet työpaikat (htv)	miehet	141	90	70
	naiset	91	50	30
	yhteensä	232	140	100
Uudet yritykset	miesyritykset	22	40	7
	naisyrietykset	11	30	3
	yhteensä	33	70	10
Yritysten T&K-hankkeet % (osuus TL 1:n rahoituskehiksestä)		32		
Uudet T&K-työpaikat (htv)		7		
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus		20		
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus		11		

Lisäksi yritysten liikevaihdon kasvu tuetuissa yrityksissä ja niiden viennin osuus ovat seurattavia indikaattoreita.

Painopisteet:

Yritystoiminnan edistämiseksi toimintalinjalla tuetaan erityisesti yrittäjyyttä, uusien yritysten luomista ja kasvukykyisiä ja kehittyviä yrityksiä. Yrityskannan vahvistaminen ja yritystoiminnan dynamiikan turvaaminen edellyttävät uusien yritysten perustamista, siihen liittyvän toimintajärjestelmän vahvistamista ja prosessien aktivointia. Yrityksille suunnatut kehittämistoimenpiteet kohdistetaan erityisesti innovatiivista osaamista edustaviin ja/tai kasvupotentiaalia omaaviin yrityksiin ja yritysryppäisiin niiden kilpailukykyä vahvistaviin hankkeisiin. Pk-yritysten kehittämisen ohella avainaloille pyritään saamaan suuria veturiyrityksiä, jotka vauhdittavat teknologian siirtoa ja yhteistyöverkostojen luomista pk-yrityksiin. Suurilla yrityksillä on merkittävä rooli innovaatiojärjestelmissä tiedon ja osaamisen kehittäjinä ja hyödyntäjinä, pk-yritysten asiakkaina ja partnereina, erikoistuneiden palveluiden tarvitsijoina sekä mahdollisena kanavana pk-yrityksille kansainvälistymisessä.

Tuettava toiminta:

- Yrittäjyyttä ja uusien yritysten perustamista edistetään
- Kasvuhakuisten yritysten kilpailukykyä kehitetään

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY)

Rahoitusta suunnataan korkeatasoiisiin yritystoimintaa edistäviin kehittämishankkeisiin, joiden tavoitteena on yritysten pitkän aikavälin kilpailukykyyn parantaminen. Rahoitettavat kehittämishankkeet vaikuttavat merkittävästi yrityksen kasvuun, teknologiaan, kansainvälistymiseen, tuottavuuteen tai liiketoimintaosaamiseen.

Tavoitteet: mm. kilpailukykyyn ja kasvumahdollisuuksien turvaaminen, innovatiivisten, elinkelpoisten ja kasvukykyisten yritysten syntyminen, tuottavuuden, innovaatiotoiminnan ja kv-toiminnan lisääminen sekä työllisyyden ja kestävä kehityksen edistäminen.

Toimenpiteet:

- Yritys- ja yritysryhmäkohtaiset kehittämishankkeet
- Energiahankkeet

Finnvera Oyj Kajaanin aluekonttori

Käytettävissä seuraavat EAKR-tuetut tuotteet yritysrahoituksessa:

- Investointi- ja käyttöpääomalainat
- Pienlainat
- Naisyrittäjälainat
- EAKR-takaus

"Finnvera Oyj:n Kajaanin aluekonttorin EAKR -korkotuettujen lainojen myöntämistavoite v. 2011 on 6,0 milj. € ja EAKR –tuettujen takausten 2,0 milj. €."

Toimintalinja 2: Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen ja osaamisrakenteiden vahvistaminen

Toimintalinjan tavoitteita EAKR-ohjelman mukaan ovat:

- Dynaamisten, kansainvälisesti kilpailukykyisten ja vetovoimaisten innovaatioympäristöjen ja –verkostojen kehittäminen
- Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten ja vahvojen osaamiskeskittymien luominen tutkimuksen ja teknologiakehityksen avainaloille
- Liiketoimintaverkostojen vahvistaminen ja veturiyritysten hankintaverkostojen laajentaminen
- Kansainvälisesti toimivien koti- tai ulkomaisten veturi/ankkuriyritysten ja muiden merkittävien toimijoiden sijoittuminen alueelle

- Tutkimus- ja oppilaitosten t&k –toiminnan ja yhteistyön lisääminen
- Yritystoiminnan toimintaedellytysten vahvistaminen

Ohjelman toimintalinjan 2 **määrälliset tavoitteet** Kainuuseen suhteutettuina ovat seuraavat:

Uudet työpaikat (htv)	miehet	7
	naiset	5
	yhteensä	12
Uudet yritykset	miesyritykset	2
	naisy yritykset	2
	yhteensä	4
T&K-hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehiksestä)		59
Uudet T&K-työpaikat (htv)		6
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehiksestä)		15
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehiksestä)		15

Toimintaympäristöä, verkostoitumista sekä innovaatio- ja osaamisrakenteita tuetaan:

- vahvistamalla teknologian ja osaamisen siirtoa ja tuotekehityspalveluja
- edistämällä innovaatiotoimijoiden yhteistyötä, yhteistyömalleja ja kansainvälistymistä
- vahvistamalla julkisen sektorin ja yritysten välistä yhteistyötä kansainvälistymisessä ja markkinoinnissa
- luomalla edellytykset kansainvälisten yritysten toimintojen sijoittumiselle
- luomalla ja vahvistamalla innovaatioympäristöjä ja osaamiskeskittymiä, joissa innovaatiot kehittyvät ideasta kaupallisiin tuotteisiin ja palveluihin, sekä edistämällä jo luotujen ympäristöjen käyttöä.
- kehittämällä tutkimustulosten kaupallistamiseen erikoistuneita innovaatiopalveluja
- kehittämällä osaamis- ja kulttuurirakenteita
- edistämällä elinkeinotoiminnan monipuolistamisen kannalta välttämättömiä toimitilaratkaisuja ja yrityshautomotoimintaa
 - kehittämällä uusia verkostomaisia toimintatapoja sekä tieto- ja kommunikaatioteknologiaa hyödyntäviä ratkaisuja
 - edistämällä uusiutuviin energialähteisiin liittyvää toimintaa.

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY)

Tavoitteet:

- Yritystoiminnan toimintaedellytysten vahvistaminen innovaatioympäristöjä kehittämällä sekä toimitilaratkaisuilla
- Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten ja vahvojen osaamiskeskittymien luominen tutkimuksen ja teknologiakehityksen avainaloille
- Dynaamisten, kansainvälisesti kilpailukykyisten ja vetovoimaisten innovaatioympäristöjen ja verkostojen kehittäminen

Toimenpiteet:

- Pk-yritysten toimintaympäristön kehittämishankkeet sekä kuntien toimitilaratkaisujen tukeminen
- Tutkimuslaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen tutkimushankkeet
- Kansainvälisesti verkottuneet tai tutkijanvaihtoa sisältävät tutkimushankkeet
- Yritysten tutkimus- ja tuotekehityshankkeet

Kainuun maakunta –kuntayhtymä

Kainuun maakunta –kuntayhtymän rahoitus painottuu maakuntaohjelman mukaisesti elinkeinopoliittisesti uutta luoviin verkostohankkeisiin, joissa yritykset ovat mukana sekä useiden maakuntien yhteisiin hankkeisiin. Cemiksen kehittäminen on yksi rahoituksen kohteita.

Toimenpiteillä vahvistetaan muun muassa oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja osaamiskeskittymien edellytyksiä ja roolia tutkimus- ja tuotekehitysrahoituksen ja teknologiaohjelmien hyödyntäjinä sekä tiedon välittäjinä ja soveltajina, jotta ne voivat paremmin tukea kasvuyritysten osaamisen kehittämistä. Innovaatio- ja osaamisrakenteiden kehittämistyön tavoitteena on saada alueelle syntymään kasautuvaa osaamista. Toimijoiden yhteisissä prosesseissa luodaan uusia kehittämiskonsepteja ja toimintamalleja. Lisäksi on tärkeää, että kansallisen korkeakoulupolitiikan toimenpiteillä tuetaan Kainuun yliopisto- ja korkeakouluverkon (ml. yliopistokeskukset ja ammattikorkeakoulut) kehittämistä.

Vuoden 2011 yhteistyöasiakirjassa on huomioitu Kainuun maakunta -kuntayhtymän osallistuminen yli-maakunnallisiin hankkeisiin. Yhteistyöasiakirjan taulukoissa on vähennetty Etelä-Savon maakuntaliitolle osoitettavaksi yhteensä EAKR 160 870 € ja valtion vastinrahaa 135 344 € sekä Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle EAKR 14 734 € ja valtion vastinrahaa 8 366 €. Lisäksi on huomioitu Pohjois-Karjalan liitolta Kainuun maakunta -kuntayhtymälle osoitettava myöntövaltuus EAKR 159 375 € ja valtion vastinrahaa 84 375 €. Nettovaikutus Kainuun maakunta -kuntayhtymän kulmalukuihin on EAKR -39 741 € ja valtion vastinraha -59 335 €.

Toimintalinja 3: Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

Toimintalinjan tavoitteita EAKR-ohjelman mukaan ovat:

Itä-Suomen saavutettavuuden ja sisäisten yhteyksien parantaminen,

- Liikenneyhteyksien ja logististen järjestelmien toimivuuden parantaminen,
- Tietoyhteiskunta- ja viestintäpalvelujen esteetön ja tasa-arvoinen saatavuus,
- Itä-Suomen palvelurakenteen kehittäminen huomioiden harva asutus, pitkät etäisyydet ja väestön ikääntymisen aiheuttamat erityisvaatimukset,
- Hyvä ympäristö

Toimintalinjan määrälliset tavoitteet ovat seuraavat:

Hyvinvointipalveluhankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehystä)	8
Alueen vetovoimahankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehystä)	10
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehystä)	35
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehystä)	5

Tuettava toiminta:

- Saavutettavuuden parantaminen.
- Alueiden vetovoimaisuuksien parantaminen.
- Uusiutuvan energiankäytön lisääminen.
- Ympäristön kunnostaminen ja ympäristöriskien hallinnan parantaminen

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELYn) rahoituksella tuetaan mm. hankkeita, jotka parantavat ympäristön tilaa, ympäristöriskien hallintaa, arvokkaiden luonto- ja kulttuurikohteiden säilymistä tai matkailun toimintaedellytyksiä.

Kainuun maakunta –kuntayhtymä keskittyy rahoituksessaan tietoyhteiskunnan ja etäoppimiseen kehittämiseen sekä matkailussa hyödynnettävissä olevien kulttuuripalveluihin edistämiseen. Kokeiluosi-
ossa voidaan rahoittaa maakunnallisia hankkeita.

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMA, ITÄ-SUOMEN OSIO

Toimintalinja 1: Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

Toimintalinjan tavoite:

Luodaan kehityskykyisiä, jaksavia ja muuntuvia työorganisaatioita ja yritystoimintaa; turvataan työllisyys ja osaamisen kehittäminen koko Itä-Suomessa huolimatta harvan asutuksen aiheuttamista ongelmista

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

Työyhteisöjen joustavuuden ja muutosvalmiuden lisääminen. Monimuotoistuvat työyhteisöt sekä työhyvinvoinnin turvaaminen.

Pk-yritysten johdon ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen sekä tuottavuuden ja innovatiivisuuden kehittäminen yrityksissä.

Yrittäjyyden edistäminen, alkavien yritysten tukeminen ja erityisryhmien yrittäjyyden tukeminen.

Kohderyhmät:

- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö ja johto
- yrittäjät ja yrittäjäksi aikovat, erityisesti naisyrittäjät
- toisen asteen ja korkeakoulujen opiskelijat yrittäjyys Hankkeissa
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalvelujen henkilöstö
- kehittäjäorganisaatioiden henkilöstö
- työttömät, työttömyysuhan alaiset

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY)

Rahoitusta suunnataan yrityksille tarkoitettuihin, tuotteistettuihin asiantuntijapalveluihin ja sekä yritysten koulutushankkeisiin sekä muihin yritysten ja niiden henkilöstön osaamistason nostamiseen ja kehittämiseen tähtääviin hankkeisiin ja näiden lisäksi rekrytointihankkeisiin. Painopisteitä ovat mm. yrittäjyyden edistäminen, uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja luovat toimenpiteet sekä alkavien ja toimivien yritysten liiketoimintaosaamisen kehittäminen ja pk-yritysten kasvun, kansainvälistymisen, johtamisen, yritysverkostojen sekä sukupolven/ omistajanvaihdosten edistäminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- Työmarkkinoiden vetovoiman vahvistaminen
- Alkavan yrittäjyyden ja positiivisen yrittäjyysilmapiirin tukeminen
- Uutta liiketoimintaa ja uusia työpaikkoja luovat toimenpiteet
- Yritystoiminnan eri muotojen tukeminen (esim. sosiaaliset yritykset) ja yritystoiminnan mahdollisuudet vaihtoehtona työttömyydelle
- Työorganisaatioiden, yritysten ja työssä olevan työvoiman osaamisen kehittäminen
- Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen
- Työorganisaatioiden kehittäminen
- Työhyvinvoinnin edistäminen
- Työssä jaksamisen ja -viihtyvyyden edistäminen
- Alueen toimijoiden yhteistyön vahvistaminen
- Yrittäjien ja yritysten henkilöstön liiketoimintaosaamisen kehittäminen
- Pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen kehittäminen
- Yritysten omistajuuden/sukupolvenvaihdosten tukeminen
- Yritys-Suomi –palvelumallin vahvistaminen

Toimintalinja 2: Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Toimintalinjan tavoite:

Mahdollisimman moni työkäinen sidotaan yhteiskuntaan työmarkkinoille osallistumisen kautta.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

Työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon varmistaminen.

Rakenteellisen työttömyyden alentaminen

Pitkittyneen työttömyyden ja sen seurausvaikutusten lievittäminen

Sosiaalisen osallisuuden edistäminen yhdenvertaisten työmarkkinoiden kehittämiseksi.

Nuorten työvalmiuksien kehittäminen ja koulutuksen keskeyttämisen alentaminen

Ikääntyvien työllistyvyyden tukeminen.

Syrjäytymisen ehkäiseminen

Kolmannen sektorin roolin vahvistaminen työllistävässä toiminnassa

Kohderyhmät:

- pitkäaikais-, toistuvais- ja rakennetyöttömät, erityisesti ikääntyneet työnhakijat
- vaikeasti työllistyvät työnhakijat, kuten maahanmuuttajat ja vajaakuntoiset
- nuoret, jotka ovat aikeissa keskeyttää koulutuksen tai eivät omaehtoisesti hakeudu koulutukseen tai koulutuksesta työelämään, sekä nuoret jotka ovat syrjäytymisvaarassa
- erityistä tukea vaativat opiskelijat
- työttömät naiset ja miehet hankkeissa, joissa vähennetään sukupuolten mukaista jakoa työelämässä ja koulutuksessa
- henkilöt, jotka ovat vaarassa syrjäytyä ennen työmarkkinoille tuloaan

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY)

Tavoite:

Mahdollisimman monen työkäisen ja erityisesti nuoren sitominen yhteiskuntaan työmarkkinoille osallistumisen kautta sekä syrjäytymisen ehkäiseminen ja vaikeassa asemassa olevien työttömien työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen.

Toimenpiteet: mm.

- Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon parantaminen, rakenteellisen työttömyyden alentaminen
- Työnhakijoiden osaamisen ja toimintakyvyn kehittäminen
- Tasa-arvoisten opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksien kehittäminen
- Ikääntyvien ja alhaisen koulutustason omaavien työttömien kouluttautumisen tukeminen
- Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten koulutuksesta ja työelämästä syrjäytymisen ehkäiseminen
- Koulutuksesta työelämään siirtymisen tukeminen
- Väli työmarkkinoiden toiminnan kehittäminen ja hyödyntäminen
- Työnantajien rekrytointikynnyksen madaltaminen
- ESR-hankkeissa tukikelpoiset työvoimapolitiittiset toimenpiteet (työvoimakoulutus, palkkatuki, starttiraha)

Rakennerahastotoimin edistetään valtakunnallista sosiaali- ja terveystoimintaa, maakunnan aluekehitystyötä ja luodaan edellytyksiä ihmisten hyvinvoinnille.

Toimintalinja 3: Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

Toimintalinjan tavoite:

Työmarkkinoiden muutosvalmius ja kyky jatkuvaan uudistumiseen sekä työmarkkinoiden haasteiden ennakoiminen ja niihin valmistautuminen. Toimiva alueellinen innovaatiojärjestelmä, koulutuksen parantunut laatu joustavien opintoketjujen kehittäminen.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

Alueellisten osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi.

Työelämälähtöisten ja läheisten palvelu- ja koulutusjärjestelmien kehittäminen.

Innovaatioympäristöjen ja -verkostojen luominen ja tukeminen.

Kohderyhmät:

- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö
- yrittäjät ja yrittäjiksi aikovat
- matalammin koulutetut ja ikääntyneet henkilöt
- yrityspalveluorganisaatiot
- työttömät ja opiskelijat kehitettäessä palvelu- ja koulutusjärjestelmiä
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalveluorganisaatioiden henkilöstö

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY)

ESR-rahoituksella luodaan Kainuun korkeakoulustrategian mukaisesti riittävän laaja ja monipuolinen sekä laadultaan kilpailukykyinen yliopisto-opetusta ja tutkimusta tarjoava kokonaisuus, joka vastaa maakunnan kehittämistarpeisiin. Rahoituksella tuetaan innovaatioympäristöjen ja -verkostojen kehittymistä. Erityisinä kohteina ovat Kajaanin yliopistokeskuksen ja Kajaanin ammattikorkeakoulun kehittäminen palvelemaan alueen yritysten ja elinkeinoelämän kehittymistä sekä alueen ihmisten hyvinvointia. Kehitetään osaamis- ja palvelujärjestelmiä siten, että ne edistävät työmarkkinoiden toimintaa. Toimintalinjassa kehitetään työmarkkinoiden toimintaa edistäviä osaamis- ja palvelujärjestelmiä, mikä on yksi keskeinen osa Kainuun työllisyyden kehittämistä.

Toimenpiteet mm:

- Innovaatiotoiminnan edistäminen ja innovaatioympäristöjen luominen
- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laadun nostaminen lisäämällä koulutus-, tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden, oppilaitosten sekä yritysten välistä verkostoitumista ja yhteistyötä
- Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tutkimustiedon ja osaamisen siirtäminen yritysten käyttöön
- Yliopistokeskuksen ja ammattikorkeakoulun välisen yhteistyön edistäminen
- Koulutuksen työelämävastaavuuden ja koulutuksesta työelämään siirtymisen edistäminen, opettajien työelämäyhteydet, työpaikkaohjaajien koulutus
- Työpaikalla tapahtuvan oppimisen edistäminen ja mahdollistaminen kaikilla koulutusaloilla
- Työelämässä tapahtuvan oppimisen käytäntöjen kehittäminen
- Opiskelun mahdollistaminen työn ohessa, oppimisen ohjaus yrityksissä
- Osaamiskeskittymien verkottumisen lisääminen
- Alueellisten osaamistarpeiden ennakointi
- Työelämälähtöisten ja -läheisten palvelujärjestelmien sekä osaamistarpeita vastaavien järjestelmien ja mallien kehittäminen
- Työllistymistä edistävien menetelmien kehittäminen
- Alueellisten osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi
- Työelämäyhteistyö, osaamiskumppanuudet ja verkostomaisten toimintatapojen luonti yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
- Innovaatioympäristöjen ja -verkostojen luominen ja tukeminen
- Yritys-Suomi konseptin vahvistaminen

Toimintalinja 4: Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa

Ohjelman tavoite:

Työperusteisen maahanmuuton edistäminen sekä hyvien käytäntöjen etsiminen ja levittäminen EU:n sisällä.

Kohderyhmät:

- työperusteiseen maahanmuuttoon liittyvät viranomaiset alue- ja paikallisella tasolla, sekä lähtömaissa
- lähtömaiden kansalaiset, erityisesti työperusteiset maahanmuuttajat ja heidän perheenjäsenensä
- hyvien käytäntöjen etsimiseen ja kansainväliseen kokemusten vaihtoon liittyvät yhteistyökumppanuudet (alueelliset, kansalliset ja temaattiset verkostot)
- oppilaitokset
- sidosryhmien edustajat (kansalaisjärjestöt, työmarkkinaosapuolet)

Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY)

Tavoite:

Kansainvälinen yhteistyö viranomaisten, alueiden ja erilaisten verkostojen kesken lisäarvon saamiseksi suomalaiseen työvoima-, elinkeino-, kulttuuri- ja koulutuspolitiikkaan

Toimintalinjan yksi keskeisimmistä tavoitteista on työperäisen maahanmuuton tukeminen.

Toimenpiteet mm:

- Erityisesti työperusteisen maahanmuuton edistäminen
- Monikulttuurisuushankkeet
- Yhteistyö viranomaisten ja alueiden sekä alueellisten, temaattisten ja kansallisten verkostojen kesken. Erityisesti Venäjän suuren merkityksen huomioiminen mm. kauppa-, liiketoiminta-, työvoima-, koulutus- ja kulttuuriosaamisen kehittämisessä
- Koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistämiseen liittyvät hankkeet
- Uudenlaisten koulutusohjelmien kehittäminen maahanmuuttajille
- Kulttuurin vientihankkeet ja kansainvälinen kulttuuriyhteistyö
- Monikulttuuristen opiskeluympäristöjen tukeminen
- Suvaitsevaisuuden edistäminen ja maahanmuuttajien ja heidän perheidensä integroitumisen helpottaminen
- Hyvien käytäntöjen etsiminen ja levittäminen kansainvälisesti

Vuoden 2011 yhteistyöasiakirjassa on huomioitu Kainuun ELY-keskuksen osallistuminen ylimaakunnallisiin hankkeisiin; Itä-Suomi aktiivisen maahanmuuttopolitiikan pilottialueeksi (M14) ja Yritysten ympäristötietopalvelu osana Yritys-Suomi -palvelujärjestelmää. Yhteistyöasiakirjan taulukoissa on vähennetty Etelä-Savon ELY-keskukselle osoitettavaksi yhteensä TL 1 ESR ja valtion vastinraha 35 000 € sekä TL 4 ESR ja valtion vastinraha 214 000 €. Nettovaikutus Kainuun ELY-keskuksen kulmalukuihin on ESR ja valtion vastinraha –249 000 €.

MANNER-SUOMEN MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMA 2007 – 2013 JA KANSALLISET MAASEUDUN KEHITTÄMISTOIMET

Maaseudun kehittäminen

Maaseudun kehittämistoimia jatketaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007 – 2013 mukaisin ja kansallisin kehittämistoimin

Kainuussa odotetaan toteutuvan rakennekehitystä tukevia kehittämis- ja investointihankkeita seuraavat määrät vuonna 2010:

		Kansallinen ja EU-rahoitus	
		Lukumäärä	Kokonaiskustannukset € 1)
1.	Lypsykarjanavetat	10	4 500 000
2.	Lihakarjanavetat	10	1 500 000
3.	Sikalat		
4.	Lampolat	1	60 000
5.	Ympäristönsuojeluinvestoinnit		
6.	Paliskuntien EU:n osarahoittamat investoinnit		
7.	Muut maatalouden investoinnit	120	1 500 000
8.	Maatilojen ns. annex-investoinnit 2)	5	80 000
9.	Tilapidon aloittamiset	15	1 500 000
10.	Maatilojen biokaasulaitokset	6	900 000
	Yhteensä		10 040 000

Kainuun Elinkeino- luonnonvara ja ympäristökeskukselle tullaan osoittamaan vuoden 2011 talousarviossa määrärahaa momentilta 30.10.61 (EU-osuus) 1,580 milj. euroa ja momentilta 30.10.62 (valtion osuus) 1,800 milj. euroa myöntämisvaltuutta.

Manner – Suomen maaseudun kehittämisohjelman toteutuksessa ovat käytössä seuraavat maaseutuasetuksen mukaiset toimintalinjat ja toimenpiteet:

TL 1. Maa- ja metsätalouden kilpailukyvyn parantaminen

1. Toimet alan toimijoiden tietämyksen ja henkilökohtaisten toimintaedellytysten parantamiseksi

Käytettäviä toimenpiteitä ovat nuoren viljelijän aloitustuki ja maa- ja metsätalouden aloilla toimivien koulutus ja tiedotus

- maatilojen sukupolvenvaihdosten tukeminen 15 tilalla
- 1 maa- ja metsätalouden harjoittajia koskevan koulutus- ja tiedonvälityshankkeen rahoitus eri toteuttajahoille

2. Toimet alan fyysisten toimintaedellytysten rakenteelliseksi uudistamiseksi ja kehittämiseksi ja innovoinnin edistämiseksi

Käytettäviä toimenpiteitä ovat maatilojen investointituet maito- ja lihasektorille, maa- ja metsätaloustuotteiden arvon lisääminen, elintarvikkeiden jatkojalostus, puunjalostus ja yhteistyö maatalouden ja elintarvikealan sekä metsätalouden uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi

- rakennusinvestointien tukitoimet 25 maatilalle
- yritystuet 15 maaseudun pienyritykselle
- yritystuet yritysryhmille (5kpl)
- teemaohjelmien koordinointihankkeet 1 kpl
- maatilatalouden elinkeinojen kehittämishankkeet 6 kpl
- koulutus ja tiedonvälityshankkeet 2 kpl

TL 3 Maaseutualueiden elämän laatu ja maaseudun elinkeinojen monipuolistaminen

1. Maaseutualueiden elämänlaatu ja elinkeinojen monipuolistaminen

Käytettäviä toimenpiteitä ovat maaseudun elinkeinoelämän monipuolistamiseen tarkoitetut toimenpiteet, toimenpiteet yrittäjyyden edistämiseksi ja maaseutuyritysten kehittämiseksi, taloudellisen toiminnan laajentaminen maatalouden ulkopuolelle, tuki yritysten perustamiseen ja kehittämiseen sekä matkailuelinkeinojen edistäminen.

- koordinoitihankkeet 3 kpl
- maaseudun elinkeinojen kehittämishankkeet 10 kpl

2. Maaseudun elämänlaadun parantamiseen tarkoitetut toimenpiteet

Käytettäviä toimenpiteitä ovat elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut, kylien kunnostaminen ja kehittäminen, maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen ja koulutus ja tiedotus

- teemaohjelmien koordinoitihankkeet 1 kpl
- yritystuet maatilojen toimintojen monipuolistamishankkeisiin 10 kpl
- yritystuet maaseudun mikroyrityksille 35 kpl
- yritystuet matkailuyritysten yritysryhmähankkeille 2 kpl
- yleiset kehittämishankkeet 10 kpl
- yleishyödylliset investointihankkeet (sisältää pienehköt vesihuoltohankkeet) 8 kpl
- koulutushankkeet 5 kpl

Rahoituksen ennakoitu alustava jakauma Kainuun alueellisen maaseutusuunnitelman päämäärien ja tavoitteiden on seuraava:

Elinvoimainen ja monipuolinen elinkeinotoiminta	65 %
1. Monipuolinen yritystoiminta	
2. Elinvoimainen maatalous ja elintarviketuotanto	
3. Kestävä metsä- ja puutalous	
4. Toimiva kala-, riista- ja porotalous	
Elämisen laadun ja hyvinvoinnin parantaminen	25 %
1. Kattavat maaseudun peruspalvelut	
2. Laadukas asuin-, työ- ja vapaa-ajanympäristö	
3. Turvallinen ja toimiva infrastruktuuri ja tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntäminen	
Monipuolinen kehittäjäverkosto ja toimiva maaseudun osaamisrakenne	10 %
1. Vahva ohjelmallisuus ja voimakas paikallinen omatoimisuus	
2. Vahvistuva yhteistyö	
3. Toimivat maaseudun osaamisrakenteet	

Paikalliset toimintaryhmät ovat saaneet omat erilliset määrärahavaltuudet omien ohjelmiensa toteutukseen.

KALATALOUS

Kalatalouselinkeinon kasvuedellytyksiä tuetaan panostamalla edelleen kalansaaliin korkean laadun säilymiseen tiukentuneiden hygieniavaatimusten ja sisävesikalan logistiikan kehittymisen tarpeiden mukaan. Keskeisessä asemassa ovat kalasatamat ja keräilypisteet, joiden rakenteellisiin investointeihin on vielä varauduttava Kuhmossa.

Kainuun ELY-keskuksen kalatalouden ryhmä hallinnoi ja käyttää Euroopan kalatalousrahaston (EKTR) vuosittaisen kiintiön (Euroopan kalatalousrahasto 70 000 € ja valtion vastinosa 95 000 €) vuosina 2011-2012. Alkukauden kertymä on käytetty vuoden 2010 satama- ja logistiikkakeskusinvestointeihin. Vesiviljelyn orastavat investointitarpeet uuteen teknologiaan (kiertovesilaitokset) voi lisätä määrärahan tarvetta.

VUOSI: 2011

OHJELMA: ITÄ-SUOMEN EAKR-TOIMENPIDEOHJELMA

MAAKUNTA: Kainuu
ELY: Kainuu

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Liiken virasto	Maa-kunta			Finnvera Oyj		Ministeriö	YHTEENSÄ
HALLINNONALA	TEM	YM	MMM	LVM	TEM	OPM	STM	Pääoma-sijoitus *	Laina ja takaus **		
TOIMINTALINJA											
TL 1	6,113	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,950	0,000	7,063
EAKR	2,859								0,444		3,303
VALTIO	3,254								0,506		3,760
Kuntarahoitus	0,000										0,000
Muu julkinen											0,000
TL 2	2,294	0,000	0,000	0,000	2,211	1,640	0,000	0,000	0,000	0,000	6,145
EAKR	1,089				1,172	0,663					2,924
VALTIO	0,815				0,850	0,797					2,462
Siirretään Etelä-Savon maakuntaliitolle Kainuun maakunta -kuntayhtymän myöntövaltuudesta seuraavasti EU/Valtio:											
- Eastwood	EU				-0,161						
	Valtio				-0,124						
- Virtuaalikympä	EU				-0,024						
	Valtio				-0,011						
Pohjois-Karjalan maakuntaliiton myöntövaltuudesta tulee siirtää Kainuun maakunta -kuntayhtymälle nettosumma (vähennetty Puun ja kiven mahdollisuudet piha ja ympäristörakentamisessa II Kainuun maakunta -kuntayhtymän Wenet Centre -hankkeen osuus.											
	EU				0,145						
	Valtio				0,076						
Kuntarahoitus	0,390				0,288	0,180					0,858
Muu julkinen											0,000
TL 3	0,000	0,944	0,000	0,000	0,544	0,225	0,000	0,000	0,000	0,000	1,713
EAKR		0,502			0,290	0,120					0,912
VALTIO		0,304			0,175	0,072					0,551
Kuntarahoitus		0,138			0,079	0,033					0,250
Muu julkinen											0,000
TL 4 tekninen tuki	0,212	0,000	0,000	0,000	0,192	0,000	0,000	0,000	0,000	0,142	0,546
EAKR**	0,106				0,096				Ministeriö	0,071	0,273
VALTIO	0,106				0,096					0,071	0,273
Kuntarahoitus											0,000
Muu julkinen											0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR											0,000
VALTIO											0,000
Kuntarahoitus											0,000
Muu julkinen											0,000
YHTEENSÄ	8,619	0,944	0,000	0,000	2,947	1,865	0,000	0,000	0,950	0,142	15,467
EAKR	4,054	0,502	0,000	0,000	1,558	0,783	0,000	0,000	0,444	0,071	7,412
VALTIO	4,175	0,304	0,000	0,000	1,121	0,869	0,000	0,000	0,506	0,071	7,046
Kuntarahoitus	0,390	0,138	0,000	0,000	0,367	0,213	0,000	0,000	0,000	0,000	1,108
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

PÄÄOMASIOITUSRAHASTON OSUUDEN MINISTERIÖ TEHNYT VUODEN 2010 YHTEISTYÖASIAKIRJAAN MUUTOKSEN, JOSSA OTTANUT ELY:LTÄ 652 000 EUROA FINNVERALLE, ASIA EI OLE OLLUT VALTUUSTOSSA.

** Sisältää ItäSuomen ohjelmakoordinaattorin osuutta EU/valtio yhteensä 11 700 €, joka kuuluu ei maakunta kehukseen , mutta kohdennettuna Kainuun maakunta -kuntayhtymälle.

TARKEmpi SELVITYS VAIKUTUKSISTA MYÖNTÖVALTUUTEEN EUROINA

Siirretään Kainuun maakunta -kuntayhtymän osuudet yhteishankkeisiin vuosien 2009 - 2011 osuudet:

TL 2	EAKR	Valtio	Saaja
	€	€	
Eastwood	160 870	123 856	Etelä Savon maakuntaliitto
Virtuaalikympä	23 512	11 488	Etelä-Savon maakuntaliitto
Yhteensä	184 382	135 344	
Wenet Centre	14 734	8 366	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Kaikki yhteensä	199 116	143 710	

Kainuun maakunta -kuntayhtymälle tulevat osuudet TL 2 Pohjois-Karjalan liitolta:

	EAKR	Valtio	Saaja
Puun ja kiven mahdollisuudet piha- ja ympäristörakentamisessa	159 375	84 375	Kainuun maakunta -kuntayhtymä
Nettovaikutus Kainuun maakunta -kuntayhtymän kulmalukuun	-39 741	-59 335	Kainuun maakunta -kuntayhtymän kulmalukuun

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2011

OHJELMA: ITÄ-SUOMEN EAKR-TOIMENPIDEOHJELMA

 MAAKUNTA: Kainuu
 ELY: Kainuu

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

ELY -KESKUS	Yritystukilainsäädäntö *	Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö	ELY / TEM YHTEENSÄ	Finnvera Oyj:n laina- ja takaustoiminta **	ELY YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA					
TL 1	6,113	0,000	6,113	0,950	13,176
EAKR	2,859		2,859	0,444	3,303
VALTIO	3,254		3,254	0,506	3,760
Kuntarahoitus	0,000				0,000
Muu julkinen					0,000
TL 2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
TL 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
TL 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
YHTEENSÄ	6,113	0,000	6,113	0,950	13,176
EAKR	2,859	0,000	2,859	0,444	3,303
VALTIO	3,254	0,000	3,254	0,506	3,760
Kuntarahoitus	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet ja Tekes

** Sovittu Finnvera Oyj:n ja ELY-kesksen välillä. Jaetaan suoraan Finnvera Oyj:lle

VUOSI: 2011
 OHJELMA: Itä-Suomen suuralue, Kainuu
 ELY:
 MAAKUNTA:
 RAHASTO: ESR

Miljoonaa euroa

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ministeri	
HALLINNONALA	TEM	OPM	STM	TEM	ö	Yhteensä
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 35 %	2,082	1,171	0,000	0,000	0,000	3,253
ESR	0,973	0,446				1,419
VALTIO	0,795	0,567				1,362
Siirretään Kainuun ELY keskukselta TL 1 myöntövaltuudesta Etelä-Savon ELY-keskukselle						
ESR	-0,018					
VALTIO	-0,017					
Kuntarahoitus	0,349	0,158				0,507
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 30 %	1,657	0,806	0,266	0,000	0,000	2,729
ESR	0,704	0,394	0,112			1,209
VALTIO	0,725	0,317	0,120			1,162
Kuntarahoitus	0,228	0,095	0,035			0,358
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 30 %	0,813	1,916	0,000	0,000	0,000	2,729
ESR	0,367	0,843				1,209
VALTIO	0,335	0,827				1,162
Kuntarahoitus	0,112	0,246				0,358
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,000	0,294	0,000	0,000	0,000	0,294
ESR	0,109	0,085				0,194
VALTIO	0,105	0,081				0,186
Siirretään Kainuun ELY -keskuksen TL 4 myöntövaltuudesta Etelä-Savon ELY-keskukselle						
ESR	-0,109					
VALTIO	-0,105					
Kuntarahoitus		0,128				0,128
Muu julkinen						0,000
TL 5 tekninen tuki	0,150				0,120	0,270
ESR	0,075				0,060	0,135
VALTIO	0,075				0,060	0,135
TL:t YHTEENSÄ	4,552	4,186	0,266	0,000	0,120	9,124
ESR	2,227	1,767	0,112	0,000	0,060	4,166
VALTIO	2,035	1,793	0,120	0,000	0,060	4,007
Kuntarahoitus	0,689	0,626	0,035	0,000		1,409
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

Hallinnonalojen rahoitusosuudet vuonna 2011 Itä-Suomen ohjelmassa, perustuu valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007, jota on tarkoitettu tarkistaa vuoden 2010 aikana

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa				0,000
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

* Huomioitu Kainuun ELY-keskuksen osallistuminen ylimatekunnallisiin hankkeisiin; Itä-Suomi aktiivisen maahanmuuttopolitiikan pilottiluueksi (M14) (TL 4) ja Yritysten ympäristötietopalvelu osana Yritys-Suomi -palvelujärjestelmää (TL 1). Molemmat hankkeet ovat TEM:n hallinnonalan hankkeita.

* Huomioitu Kainuun ELY-keskuksen osallistuminen ylimatekunnallisiin hankkeisiin; Itä-Suomi aktiivisen maahanmuuttopolitiikan pilottiluueksi (M14) (TL 4) ja Yritysten ympäristötietopalvelu osana Yritys-Suomi -palvelujärjestelmää (TL 1). Molemmat hankkeet ovat TEM:n hallinnonalan hankkeita.

V.2011 yhteistyöasiakirjassa siirretään Etelä-Savon ELY-keskukselle osoitettavaksi TL 4:n ESR ja valtion vastinrahaa yhteensä 214 000 euroa (ESR 108 776 euroa ja valtion vastinraha 105 224 euroa) ja TL 1:n ESR ja valtion vastinrahaa yhteensä 35 000 euroa (ESR 17 829 euroa ja valtion vastinraha 17 171 euroa). ESR:n ja valtion vastinrahan suhteelliset osuudet on laskettu v.2011 yhteistyöasiakirjan mukaisilla ESR-valtio prosentuaalisilla suhteilla (TL 1 ja TL 4).

** V.2011 TEM:n hallinnonalan TL 4:n myöntövaltuus (ESR ja valtion vastinraha vähennettynä Etelä-Savon ELY-keskukselle siirrettävä osuus) sekä kuntarahoitus kohdistetaan tarveharkinnan perusteella TEM:n hallinnonalan TL 1:een. Etelä-Savon ELY-keskukselle siirrettävä osuus huomioiden TEM:n hallinnonalaan kohdistuvaa, TL 4:n myöntövaltuutta jää siirrettäväksi TL 1:een ESR:n osalta 14 000 euroa ja valtion vastinrahaa 14 000 euroa. TL 4:n kuntarahoitusosuus (36 000 euroa) siirretään kokonaan TL 1:een.

TL 4:n OKM:n hallinnonalan myöntövaltuus (ESR 85 000 euroa ja valtion vastinraha 81 000 euroa) sekä kuntarahaosuus (24 000 euroa) siirretään kokonaan OKM:n hallinnonalan TL 1:n myöntövaltuuteen.

Toimintalinjat vuonna 2011 KAINUU milj. euroa, korjattu vastaamaan ministeriön kulmalukuja, 27.9.10/OP	Ohjelma-asiakirjan mukaan	EU-rahoitus	EU	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	Finn- vera	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	ministerö EU	ministe- rio valtio	Valtio yht.	Valtion vastinr. ohjelma- asiakirja
EAKR-toimenpideohjelma			Kainuun ELY		TEKES								Kainuun maakunta -kuntayhtymä				Kainuun ELY		STM					
TL 1. Yritystoiminnan edistäminen	2 768 512	3 303 000	2 859 000	3 254 000							444 000	506 000											3 760 000	3 150 067
TL 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen ja osaamisrakenteiden vahvistaminen	2 924 000	2 924 000	679 063	379 197	449 697	495 119							1 132 644	790 280	662 596	797 404							2 462 000	2 462 000
Kuntarahoitus TL 2				187 988		132 230								343 826		193 956								858 000
TL 3. Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen	763 658	912 000											290 000	175 000	120 000	72 000	502 000	304 000					551 000	461 183
Kuntarahoitus TL 3														79 000		33 000		138 000						250 000
TL 4. Tekninen tuki, 4 %, jaetaan myöhemmin	272 311	273 000	106 000	106 000									96 000	96 000							71 000	71 000	273 000	272 311
TL 1 - 4 yht.	6 728 481	7 412 000	3 644 063	3 633 197	449 697	495 119					444 000	506 000	1 518 644	965 280	782 596	869 404	502 000	304 000	0	0	71 000	71 000	7 046 000	6 345 561
ESR-toimenpideohjelma			Kainuun ELY										Kainuun ELY											
TL 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen	1 410 850	1 401 000				955 000	778 000								446 000	567 000							1 345 000	1 355 200
Kuntarahoitus TL 1							332 000									157 750			Kainuun ELY				489 750	489 750
TL 2. Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen	1 209 300	1 210 000				704 000	725 000								394 000	317 000			112 000	120 000			1 162 000	1 161 600
Kuntarahoitus TL 2							228 000									95 000				35 000			358 000	358 000
TL 3. Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis-, innovaatio- ja palvelujärjestelmien kehittäminen	1 209 300	1 210 000				367 000	335 000								843 000	827 000							1 162 000	1 161 600
Kuntarahoitus TL 3							111 000									246 000							357 000	357 000
TL 4. Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa, siirretty TL 1	201 550	85 000													85 000	81 000							81 000	193 600
Kuntarahoitus TL 4							0									12 750							12 750	12 750
TL 5. Tekninen tuki	135 000	135 000				75 000	75 000														60 000	60 000	135 000	135 000
TL 1 - 5 yht.	4 166 000	4 041 000				2 101 000	1 913 000								1 768 000	1 792 000			112 000	120 000	0	0	3 885 000	4 007 000
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma			Kainuun ELY																					
TL 1. Maa- ja metsätalouden kilpailukyvyn parantaminen		600 400				600 400	692 360																692 360	692 360
TL 3. Maaseutuväeläiden elämäntausta ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen		979 600				979 600	1 129 640																1 129 640	1 129 640
Tekninen tuki		52 650				52 650	64 350																64 350	64 350
TL 1, 3 yht.		1 632 650				1 632 650	1 886 350																1 886 350	
Kalatalous	70 000	70 000						70 000	95 000															
Kaikki yhteensä	10 964 481	13 155 650																					12 817 350	10 352 561

Vähennetty Kainuun maakunta -kuntayhtymän TL 2 EAKR nettosummana 39 741 € ja valtion vastinrahaa nettona 59 335 € (yhteishankkeiden osuudet)
Vähennetty ELY -keskuksen yhteishankkeiden osuudet TL 1 ESR 18 000 € ja vaotiota 17 000 € sekä TL 4 ESR 109 000 € ja vaotiota 105 000 €.

VUOSI: 2012

OHJELMA: ITÄ-SUOMEN EAKR-TOIMENPIDEOHJELMA

MAAKUNTA: Kainuu

Miljoonaa euroa

ELY: Kainuu

RAHASTO: EAKR

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Liiken virasto	Maa-kunta			Finnvera Oyj		Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
HALLINNONALA	TEM	YM	MMM	LVM	TEM	OPM	STM	Pääoma-sijoitus *	Laina ja takaus **		
TOIMINTALINJA											
TL 1	3,744	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,700	0,000	4,444
EAKR	1,555								0,291		1,846
VALTIO	2,189								0,409		2,598
Kuntarahoitus											0,000
Muu julkinen											0,000
TL 2	1,815	0,000	0,000	0,000	1,236	1,008	0,000	0,000	0,000	0,000	4,059
EAKR	0,766				0,567	0,355					1,688
VALTIO	0,731				0,434	0,506					1,671
Kuntarahoitus	0,318				0,235	0,147					0,700
Muu julkinen											0,000
TL 3	0,000	0,629	0,000	0,000	0,362	0,150	0,000	0,000	0,000	0,000	1,141
EAKR		0,295			0,170	0,070					0,535
VALTIO		0,205			0,118	0,049					0,372
Kuntarahoitus		0,129			0,074	0,031					0,234
Muu julkinen											0,000
TL 4 tekninen tuki	0,202	0,000	0,000	0,000	0,201	0,000	0,000	0,000	0,000	0,142	0,545
EAKR	0,101				0,100				Ministeriö	0,071	0,272
VALTIO	0,101				0,100					0,071	0,272
Kuntarahoitus											0,000
Muu julkinen											0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR											0,000
VALTIO											0,000
Kuntarahoitus											0,000
Muu julkinen											0,000
YHTEENSÄ	5,761	0,629	0,000	0,000	1,799	1,158	0,000	0,000	0,700	0,142	10,189
EAKR	2,422	0,295	0,000	0,000	0,837	0,425	0,000	0,000	0,291	0,071	4,341
VALTIO	3,021	0,205	0,000	0,000	0,652	0,555	0,000	0,000	0,409	0,071	4,914
Kuntarahoitus	0,318	0,129	0,000	0,000	0,309	0,178	0,000	0,000	0,000	0,000	0,934
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2012

OHJELMA: ITÄ-SUOMEN EAKR-TOIMENPIDEOHJELMA

MAAKUNTA: Kainuu

Miljoonaa euroa

ELY: Kainuu

RAHASTO: EAKR

ELY -KESKUS	Yritystukilainsäädäntö *	Työvoimapolitiittinen lainsäädäntö	ELY / TEM YHTEENSÄ	Finnvera Oyj:n laina- ja takaustoiminta **	ELY YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA					
TL 1	3,744	0,000	3,744	0,700	8,188
EAKR	1,555		1,555	0,291	3,401
VALTIO	2,189		2,189	0,409	2,598
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
TL 2	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
TL 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
TL 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
TL 5	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
EAKR					0,000
VALTIO					0,000
Kuntarahoitus					0,000
Muu julkinen					0,000
YHTEENSÄ	3,744	0,000	3,744	0,700	8,188
EAKR	1,555	0,000	1,555	0,291	3,401
VALTIO	2,189	0,000	2,189	0,409	4,787
Kuntarahoitus	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

ESR -RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA
VUODEN 2012 TALOUSARVION VALMISTELUA VARTEN LIITE 1.3

VUOSI: **2012**
 OHJELMA: **Itä-Suomen suuralue, Kainuu**
 ELY:
 MAAKUNTA: _____
 RAHASTO: **ESR**

Miljoonaa euroa

VÄLITTÄVÄ TOIMIELIN	ELY			Maakunta	Ohjelma-	
HALLINNONALA	TEM	OPM	STM	TEM	reservi	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
TL 1 YHT / 35 %	1,226	0,501	0,000		0,000	1,727
ESR	0,420	0,175				0,595
VALTIO	0,737	0,326				1,063
Kuntarahoitus	0,070					0,070
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 30 %	0,796	0,385	0,128		0,000	1,309
ESR	0,260	0,148	0,039			0,447
VALTIO	0,497	0,215	0,084			0,797
Kuntarahoitus	0,039	0,022	0,004			0,065
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 30 %	0,401	0,910	0,000		0,000	1,311
ESR	0,133	0,314				0,447
VALTIO	0,248	0,549				0,797
Kuntarahoitus	0,020	0,047				0,067
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,000	0,000	0,000		0,000	0,000
ESR						0,000
VALTIO						0,000
Kuntarahoitus						0,000
Muu julkinen						0,000
TL 5 YHT , tekninen tuki jaetaan myöhemmin						0,000
ESR						0,135
VALTIO						0,135
TL:t YHTEENSÄ	2,424	1,796	0,128		0,000	4,348
ESR	0,813	0,637	0,039		0,000	1,624
VALTIO	1,482	1,090	0,084		0,000	2,792
Kuntarahoitus	0,129	0,069	0,004			0,202
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000			0,000

Hallinnonaloittaiset osuudet mahdollisesti muuttuneet

	TEM	OPM		Yht
ESR, miljoonaa euroa				0,000
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

Taulukossa ohjelmaosion kulmaluvut merkitty punaisella. ESR:stä on poistettu tekninen tuki 4%, 50 % ESR:stä ja 50 % valtion osuudesta. Molemmista on vähennetty joustovaraus äkillisiin rakennemuutoksiin 5 %

Tähän jotain muuta ennakkobudjetoinnista yms.

Toimintalinjat vuonna 2012 KAINUU milj. euroa	Ohjelma- asiakirjan mukaan	EU-rahoitus	EU	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	Finn- vera	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	EU	Valtio	Ministeriö EU	Ministe- riö valtio	Valtio yht.	Valtion vastinr. ohjelma- asiakirja		
EAKR -toimenpideohjelma			Kainuun ELY	TEKES																				
TL 1. Yritystoiminnan edistäminen	1 846 000	1 846 000	1 555 000	2 189 000							291 000	409 000									2 598 000	3 169 186		
TL 2. Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen ja osaamisrakenteiden vahvistaminen	2 106 044	1 688 000	369 009	217 118	396 991	513 882							567 000	434 000	355 000	506 000					1 671 000	2 044 197		
Kuntarahoitus TL 2				153 500		164 500								235 000		147 000					700 000			
TL 3. Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen	682 724	535 000											170 000	118 000	70 000	49 000	295 000	205 000			372 000	477 535		
Kuntarahoitus TL 3														74 000		31 000		129 000			234 000			
TL 4. Tekninen tuki, 4 %, jaetaan myöhemmin	272 311	272 000	101 000	101 000									100 000	100 000					71 000	71 000	272 000	272 311		
TL 1 - 4 yht.	4 907 079	4 341 000	2 025 009	2 406 118	396 991	513 882					291 000	409 000	837 000	552 000	425 000	555 000	295 000	205 000	0	0	71 000	71 000	4 913 000	6 055 799
ESR toimenpideohjelma							Kainuun ELY																	
TL 1. Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen	521 150	595 600				420 726	736 534							174 874	326 266						1 062 800	929 950		
Kuntarahoitus TL 1							69 782								28 655						98 437			
TL 2. Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen	446 700	446 700				260 064	497 394							147 411	215 217			39 225	84 489		797 100	797 100		
Kuntarahoitus TL 2							39 010								22 112				3 923		65 044			
TL 3. Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis-, innovaatio- ja palvelujärjestelmien kehittäminen	446 700	446 700				132 987	248 291							313 713	548 809						797 100	797 100		
Kuntarahoitus TL 3							19 948								47 057						67 005			
TL 4. Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR -toiminnassa, siirretty TL 1	74 450																					132 850		
Kuntarahoitus TL 4															0						0			
TL 5. Tekninen tuki, jaetaan myöhemmin	135 000	135 000																			135 000	135 000		
TL 1 - 5 yht.	1 624 000	1 624 000				813 777	1 482 219							635 998	1 090 292			39 225	84 489	0	0	2 792 000	2 792 000	
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma																								
TL 1. Maa- ja metsätalouden kilpailukyvyyn parantaminen		588 393				588 393	697 370														697 370	697 370		
TL 3. Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen		960 010				960 010	1 137 814														1 137 814	1 137 814		
Tekninen tuki		42 750				42 750	52 250														52 250	52 250		
TL 1, 3 yht.		1 591 153				1 591 153	1 887 434														1 887 434	1 887 434		
Kalatalous		70 000				70 000	95 000														95 000			
Kaikki yhteensä	6 531 079	7 626 153																			9 687 434	10 735 233		

ESR ja valtion vastinrahan osalta siirretty TL 4 kaikki TL 1.

KAINUUN KEHITTÄMISRAHAN TULOSSOPIMUKSET VUODELLE 2011

KAINUUN KEHITTÄMISRAHA PÄÄTÖKSET VUOSILLE 2005-2011							
	Päätös vuosi 2005	Päätös vuosi 2006	Päätös vuosi 2007	Päätös vuosi 2008	Päätös vuosi 2009	Päätös vuosi 2010	Päätös v. 2011
1. Kainuun maakunta -kuntayhtymä	1 795 000	2 256 000	2 500 000	2 485 000	2 600 000	2 877 000	2 420 000
- Paltamon työllisyyskokeilu, KMK					2 450 000	7 134 000	5 137 000
2. Kainuun metsäkeskus, metsäluonnon hoidon edistäminen	80 000	130 000	140 000	140 000	140 000	270 000	230 000
3. Pohjois-Pohjanmaan ELY, joukkoliikenteen palvelujen ostot	743 000	740 000	801 000	866 000	1 250 000	1 480 000	1 546 000
<i>Valtion lisätalousarvio (joukkoliikennepalveluiden ostoon)</i>					53 000	21 000	
Kainuun ELY-keskus alk. 2010 alusta (ent. TE-keskus)	21 289 000	20 720 000	25 650 000	25 710 000	24 729 000	23 655 000	22 550 000
- 4. Alueellinen kuljetustuki	810 000	820 000	850 000	860 000	940 000	940 000	920 000
- 5. Yritysten investointi ja kehittämishankkeiden tukeminen, sisältää yksinyrittäjän tuen	300 000	200 000	0	600 000	250 000	500 000	3 500 000
5. Yritysten investointi ja kehittämishankkeiden tukeminen (Talvivaara), sisältää yksinyrittäjän tuen (200 000 €), II lisätalousarvio			5 200 000				
äkillisen rakennemuutoksen rahoitus, valtion III lisätalousarvio 2008					4 000 000		
6. Koulutushankinnat ja palkkatuki	17 300 000	17 100 000	17 000 000	22 500 000	16 439 000	19 615 000	15 500 000
- koulutushankinnat	5 100 000	17 100 000	5 500 000	6 000 000	6 000 000	7 500 000	6 000 000
- äkillisen rakennemuutoksen rahoitus, koulutushankinnat valtion III lisätalousarvio				5 000 000			
- työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet, lisätalousarvio 30.3.10						915 000	
- työllistämisen palkkatuki	12 200 000		11 500 000	11 500 000	10 439 000	11 200 000	9 500 000
7. Investoinnit, työllisyystyöohjelma, työllisyyspoliittinen avustus	2 879 000	2 600 000	2 600 000	1 750 000	3 100 000	1 500 000	1 700 000
- työllisyysperusteiset investoinnit ja työllisyystyöohjelma	1 229 000		850 000	550 000	500 000	0	400 000
äkillisen rakennemuutoksen rahoitus, valtion III lisäTA 2008					2 000 000		
- työllisyystyöohjelma	900 000		900 000	500 000	100 000	500 000	800 000
- työllisyyspoliittinen avustus ja omatoimisuusavustus	750 000		850 000	700 000	500 000	1 000 000	500 000
Kainuun ELY-keskus alk. 2010 alusta (ent. Kainuun ympäristökeskus)	905 000	480 000	1 063 400	688 000	800 000	1 100 000	930 000
- 9. Yhdyskuntien vesihuoltotyöt	185 000	250 000	805 000	340 000	500 000	400 000	630 000
- 10. Ympäristötyöt	600 000	179 400	219 640	348 000	300 000	700 000	300 000
ALV	120 000	50 600	38 760				
11. Pohjois-Pohjanmaan ELY, tienpito ja kehittäminen alk. 2010 alusta (ent. Tiehallinto)	19 983 000	19 983 000	20 003 600	28 069 000	27 805 000	25 887 000	24 305 000
- talvihoito	4 010 000	3 230 000	3 850 000	5 416 000	6 400 000	6 000 000	5 800 000
- liikenneympäristön hoito	2 470 000	1 850 000	1 900 000	2 550 000	2 700 000	2 920 000	2 820 000
- sorateiden hoito	1 350 000	1 350 000	1 400 000	1 864 000	1 900 000	2 050 000	2 050 000
- liikenteen hallinta	100 000	150 000	160 000				
- päällysteet	3 020 000	1 800 000	2 620 000	2 438 000	3 111 000	3 600 000	3 300 000
- tierakenteet, sis. puuhuollon teemarak.	3 000 000	3 510 000	3 000 000	4 675 000	3 680 000	3 450 000	3 450 000
- sillat	920 000	1 320 000	1 270 000	1 192 000	1 690 000	1 453 000	1 553 000
- varusteet ja laitteet	530 000	200 000	200 000	248 000	248 000	240 000	240 000
- liikenneympäristön parantaminen	130 000	150 000	150 000	382 000	382 000	300 000	300 000
- alueelliset investoinnit	400 000	2 220 000	1 280 000	1 140 000	500 000	600 000	500 000
- esi- ja yleissuunnittelu	270 000	250 000	200 000	377 000	337 000	300 000	300 000
- tie- ja rakennussuunnittelu	180 000	280 000	280 000	414 000	300 000	472 000	228 000
- maa-alueiden hankinta ja hoito	0	70 000	70 000	18 000	18 000	18 000	18 000
- liikenteen hallinta	0			407 000	415 000	400 000	400 000
- liikenneturvallisuuden edistäminen	0		20 000				
ALV	3 603 000	3 603 000	3 603 600				
Valtion lisätalousarvio (Tönölänsalmen silta ja Ristijärven ja Hyrynsalmen pienet liikennehankkeet)					4 444 000		
Toinen lisätalousarvio 2009 ALV 978 000 € ja Tönölä 702 000 €					1 680 000		
Puuhuollon erillismääräraha							674 000
Talvivaara, tien maksu valtuus II erä (valtuutus v. 2008),						2 650 000	2 672 000
MV 29.3-10 erillismääräraha tiehallinnolle 2.3 m€ Vuoreslahti							
Valtion II Lisätalousarvio, Kaivoshankkeen tien perusparannuksiin				3 484 000			
Valtion II Lisätalousarvio, puuhuoltoa parantavia tieyhteyksiä varten, tielaitos				1 464 000		1 434 000	
äkillisen rakennemuutoksen rahoitus, valtion III lisätalousarvio, Kajaani-Rautavaara tien parantaminen Talvivaaran eteläpuolella				2 000 000			
Kainuun kehittämisraha yhteensä	44 795 000	44 309 000	50 158 000	57 958 000	59 827 000	61 324 000	56 188 000
MYÖNTOVALTUUDET							
Kainuun ELY-keskus alk. 2010 alusta (ent. TE-keskus)	8 274 000	4 382 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
- 6. Koulutushankinnat, työllistämistuki ja lisätuki	3 160 000	3 382 000	1 500 000	1 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
- 7. Työllisyysmääräraha-avustukset, tuet ja valtion investoinnit	5 114 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	500 000	500 000	500 000
Arvio vanhojen maksatuksiin	7 600 000	7 174 000	2 500 000				
Talvivaaran kaivoksen tieyhteyksien parantaminen II lisätalousarvio				5 300 000			
Talvivaaran kaivoksen tieyhteyksien parantaminen, lisävaltuus, alkuperäinen 2007/II lisätalousarvio			8 784 000				
Valtion III lisätalousarvio, työllisyysperusteiset investoinnit, kohta 7, rakennemuutos				5 100 000			
Valtion III lisätalousarvio, yritysinvestoinnit, kohta 5, rakennemuutos				10 000 000			

Kainuun kehittämisrahan kokonaistarve vuodelle 2011 yht. 56 188 000 € ja myöntövaltuus 2 500 000 €.

KAINUUN MAAKUNTA -KUNTAYHTYMÄ, määrärahaesitys yht. 7 557 000 €

1) aiemman alueiden kehittämislain ([602/2002](#)) 6 §:n 2 momentin mukaiseen alueen elinkeinotoiminnan omatoimiseen tukemiseen; vuoden vaihteessa voimaan tulleet uudet lait nimeltään laki alueiden kehittämisestä ja laki eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta

Yleinen kehittäminen

Maakuntaohjelman mukaisesti innovaatioketjujen toimintaa kehitetään siten, että ne palvelevat entistä yrityslähtöisemmin kainuulaisten yritysten uudistuvia ja erilaistuvia tarpeita. Maakuntaohjelman mukaisesti eri alojen yritysryhmien kehittämistä jatketaan samalla uusilla tapoilla etsien, niin että yrityksille löydetään vaikeassa suhdannevaiheessakin uusia toimintamahdollisuuksia ja yritysverkostot kykenevät entistä laajemmin toimimaan kansainvälisillä markkinoilla. Talvivaaran kaivoshankkeesta haetaan edelleen mahdollisimman paljon kerrannaisvaikutuksia maakuntaan, jo kertynyttä kokemusta voidaan käyttää aiempaa paremmin hyväksi toiminnassa niin maakunnan sisällä kuin ulkopuolellakin.

Yritysten toimintaympäristön kehittäminen koko maakunnan laajuisesti polisverkkoa hyödyntäen on keskeistä Kainuun kehityksen vauhdittamiseksi. Elinympäristön kehittämisen merkitys tulee entisestään korostumaan, kun työpaikkoja saadaan lisää notkahduksen jälkeen. Olennaista on, että tänne töihin tulevat ihmiset saadaan myös asumaan Kainuussa.

Rahoitusta käytetään lisäksi uuden rahoituslain mukaiseen muuhun alueiden kehittämiseen, elinkeinorakenteen uudistamiseen kasvumahdollisuuksien hakemiseksi ja hyödyntämiseksi, tarvittavaan nopeaan reagointiin uusiin tilanteisiin sekä esiselvitystyyppisten hankkeiden rahoittamiseen. Rahoitettavia erillisiä ministeriölähtöisiä ohjelmia on kaksi: osaamiskeskusohjelma sekä koheesio- ja kilpailukykyohjelma. Muut nyt tiedossa olevat merkittävimmät hankesuunnitelmat kohdistuvat Renforsin Rannan kehittämiseen CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n supertietokoneen sijoittamispäätöksen jälkeen, yrittäjyyden edistämiseen ja maakuntaohjelman kärkialoihin.

Esimerkkeinä yli 200 000 euron hankkeet vuosina 2009 ja 2010 rahoitetuista Kainuun maakunta – kuntayhtymän rahoittamista hankkeista:

Hankkeen nimi	Kainuun kehittämisraha 2009	Kainuun kehittämisraha 2010	Kainuun kehittämisraha yht.
Paltamon Työtä Kaikille hanke	2 500 000	6 629 000	9 129 000
Measurepolis mittaustekniikan tutkimus- toiminnan kehittämisohjelma	579 306	506 100	1 653 846
Ajoneuvotietojärjestelmät (ATJ) kehittä- misohjelma	560 000	560 000	1 425 690
Kainuun kivi ja kaivannaisteollisuuden teemaohjelma	136 500	137 200	417 200
Terveyttä edistävä liikunta- ja ravitse- musneuvontamalli	150 600	150 000	410 600
NetinPro (metallialan kehittäminen)	114 127	114 127	308 786
Senioripolis koordinaatio -hanke	101 045	101 045	303 135
Kehittyvä puuhoito Kainuussa	114 528	93 130	282 741
Measurepolis -mittaustekniikan osaamis- keskus	101 000	101 000	234 585
Kylätalo eläväksi (Lohtajan nettikahvila)	74 800	61 800	226 950
Prima Network	88 608	77 688	221 879
Asiantuntijapalvelut yritysten kehitys- ja investointihankkeille	83 954		203 133

Keskeisimmistä meneillään olevista hankkeista on luonnehdinnat ohessa:

Kaivannaistoimialalla keskeistä on vuoden 2009 syyskuussa hyväksytyn alan kehittämisohjelman toteutus eri hankkeiden avulla. Tunnnettujen esiintymien inventointeja on täydennettävä nykyaikaisin menetelmin, niin että esiintymien käyttökelpoisuudesta saadaan riittävät tiedot. Näissä hankkeissa tähdätään siis uusien kaivosten ja louhosten avaamiseen sekä siihen liittyvän jalostustoimintaan eri puolilla Kainuuta.

Puuhuollon kehittämistä viedään eteenpäin tehostamalla puun korjuun ja kuljetuksen yhteistyötä ja uusia toimintamalleja, joiden avulla kustannuksia voidaan alentaa ja alan kilpailukykyä parantaa.

Metallialalla keskeistä on yritysryhmähanke, johon osallistuvat yritykset tehostavat uusin toimenpitein yhteistoimintaansa kytäkseen pääsemään paremmin kansainvälisille markkinoille. Kansainvälisiä kauppajoja tavoitellessaan ryhmä on liittoutunut myös laajemman yritysjoukon kanssa, jota mm Lapin kauppakamari on ollut tahollaan organisoimassa.

Kainuun Prima nimeä markkinoinnissa käyttävä ryhmä koostuu lähinnä rakennusalan, kuljetuksen, metallialan sekä palvelualan yrityksistä. Uudet Suomeen perustettavaksi suunnitellut kaivokset tarjoavat omat markkinansa, lisäksi Kainuuseen avattaneen lähimpien vuosien aikana kolme kaivosta/louhosta. Kohteiksi haetaan tiiviisti myös muita suuria rakennuskohteita etenkin pohjoisesta Suomesta ja lähinaapureista.

Kaikkeen edellä mainittuun kuntayhtymä esittää 2 420 000 euroa.

Työllisyyskokeilu

Kuntayhtymä esittää määrärahaa Paltamon työllisyyskokeiluun liittyen 5 137 000 €. Ensi vuosi on kokeilun kolmas vuosi ja silloin kokeilu toimii koko vuoden täydellä tehollaan. Kokeilun piirissä arvioidaan olevan vuonna 2011 suunnilleen 300 henkilöä.

Yhteensä

Yleinen kehittäminen 2 420 000 €, Paltamon työllisyyskokeilu 5 137 000 € tekee yhteensä 7 557 000 €.

KAINUUN METSÄKESKUS, määräraha yht. 230 000 €

2) Metsäluonnon hoidon edistäminen

Tämän momentin varoista hallintokokeilun piiriin kuuluu Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996, muut 1286/1997) 19 §:ssä tarkoitettu metsätalouden ympäristötuki. Tällä tuella voidaan korvata yksityiselle metsänomistajalle ne vähäistä suuremmat lisäkustannukset tai taloudelliset menetykset, jotka aiheutuvat joko metsälain 10 § 3 momentin tarkoittaman veloitteen täyttämisestä tai siitä, että metsien hoidossa otetaan huomioon metsäluonnon biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen laajemmin kuin metsälaissa säädetään metsänomistajan velvollisuudeksi

Ympäristötukikohteiden kohdevalikoima laajentui myös Kainuussa, kun Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma käynnistyi vuonna 2010. Metso-ohjelmalla edistetään metsänomistajien vapaaehtoisuuteen perustuvan metsien suojelua.

Tavoitteet määrärahan (230 000 €) käytölle:

- ympäristötuen käyttö on ensisijainen menettely, poikkeusluvan myöntäminen metsien käsittelyyn toissijainen
- ympäristötukipäätökset kohdistetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävimpiin kohteisiin, joita ovat pienvesien lähiympäristöt ja rehevät kasvupaikat
- kohteista pyritään rakentamaan usean eri elinympäristön keskittymiä, joka voivat liittyä lakisääteisiin suojelualueisiin
- ympäristötuen suuntaamiseen vaikutetaan siten, että metsäorganisaatiot tuovat yllä mainitut tavoitteet ja periaatteet esille metsänomistajien neuvonnassa ja viestinnässä
- metsänomistajien vapaaehtoisuuteen perustuvan metsien suojelun edistäminen

POHJOIS-POHJANMAAN ELY, määrärahaesitys yht. 1 546 000 €

3) Alueellisen liikenteen palvelujen osto

Tavoitteet

- Kainuun runkoliikenteen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2009-2012 on määritetty joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet, joiden toteuttamiseen alueellisen liikenteen ostot perustuvat. Lähtökohtana tavoitteiden määrittelyssä ovat olleet valtakunnalliset julkisen liikenteen peruspalvelutasotavoitteet.
- Joukkoliikenne tarjoaa liikkumisen peruspalvelut kuntakeskusten välisessä liikenteessä.
- Joukkoliikenne tarjoaa asukkaille mahdollisuudet hakea erilaisia kunnallisia ja alueellisia palveluja, mm koulutus, sosiaali- ja terveyden huolto, asiointi ja erilaiset vapaa-ajan palvelut sekä liityntäyhteyksiä kaukoliikenteeseen.

Perustelut:

Nykyisten ostosopimusten mukaisen liikenteen kustannukseksi vuonna 2011 on laskettu 1.531.000 euroa. (Ostosopimukset on sidottu linja-autoliikenteen kustannusindeksiin, jonka kustannusvaikutukseksi on arvioitu n. 5 %. Keväällä 2011 tulee uudistettavaksi n 20 sopimusta, joka osaltaan nostaa ostettavan liikenteen kustannusta.) Kehittämissuunnitelmassa vuosille 2009-2012 esitettyihin lisäostoihin varataan lisäksi 51.000 euroa ja varaudutaan uusien kannattamattomien, mutta palvelutason kannalta tarpeellisten vuorojen ostoon 50.000 euro. Vuoden 2010 käytöksi arvioidaan 1.414.000 euroa, joten siirtyvää rahoitusta vuodelle 2011 olisi n 87.000 euroa.

Tarve: 1.546.000 euroa

KAINUUN ELY-KESKUS, määräraha yht. 22 550 000 €

Kohta 4. Alueellinen kuljetustuki 920 000 €

Käyttö perustuu valtioneuvoston asetukseen alueellisesta kuljetustuesta (21/2009)

- Kehittämisrahalla arvioidaan käsiteltävän noin 35 kuljetustukihakemusta

Kohta 5. Yritysten investointi ja kehittämishankkeiden tukeminen 3 500 000 €

Käyttökohteena ovat yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (1336/2006) sekä siihen liittyvän valtioneuvoston asetuksen (675/2007) ja TEM:in täytäntöönpano-ohjeen (dnro 1949/051/2008) mukaiset yrityshankkeet.

- Kehittämisrahalla arvioidaan tehtävän noin 10 - 25 yksinyrittäjä- ja kyläkauppa- tai yritystukipäästöistä tai muuta sellaista päätöstä, joihin ei voi myöntää EAKR -osarahoitteista tukea
- Kehittämisrahaa käytetään äkillisen rakennemuutoksen hoitamiseen saadun myöntövaltuuden maksurahana.

Kohta 6. Koulutushankinnat ja palkkatuki 15 500 000 €, valtuus 2 000 000 €

Käyttökohteena ovat työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen hankinnat ja palkkatuen käyttö työllistymisen edistäjänä (laki julkisesta työvoimapalvelusta 1295/2002)

- Yhdistetyn työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikan tavoitteena on parantaa työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaantoa, edistää uusien työpaikkojen ja yritysten syntymistä sekä vähentää työttömyyttä ja

osaltaan estää syrjäytymistä. Tavoitteen toteuttamiseksi työllisyysmäärärahat suunnataan siten, että niillä entistä vahvemmin tuetaan työttömän henkilön työllistymistä avoimille työmarkkinoille.

- Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikan toimeenpanossa keskeistä on osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen, johon pyritään muun muassa täyttämällä työpaikat nopeasti, pienentämällä virtaa pitkittyvään työttömyyteen ja ottamalla työvoimavarat tehokkaasti käyttöön.
- Työllisyysmäärärahojen käytön suhteellista painopistettä siirretään aikaisemmasta enemmän ammatilliseen työvoimakoulutukseen sekä yrityksissä tapahtuvaan palkkatuettuun työhön. Tavoitteena on, että vuonna 2011 toimenpiteillä (työllistämistukitoimenpiteet ja työvoimakoulutus) sijoitettujen määrä olisi edelleen korkealla tasolla, vaikeasti työllistyvien määrä vähenisi ja virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, erityisesti alle 25-vuotiailla, supistuisi.

Perustelut työvoimapolitiittiselle aikuiskoulutukselle **6 000 000 €**

- Työllisyys- ja yrittäjyysstrategian mukaisesti keskeisintä on yritysten ja työvoiman kehittäminen osaamista parantamalla, jotta osaavan työvoiman saatavuusongelmat eivät nousisi yritysten kehittymisen ja kasvun esteiksi. Mikäli työmarkkinoilla vallitsee kohtaanto-ongelmia, talouden ja työllisyyden kasvupotentiaalista osa jää hyödyntämättä. Tämän vuoksi työvoimapolitiikan painopistettä siirretään tukityöllistämisestä osaamisen kehittämiseen.
- Työvoimapolitiittisella aikuiskoulutuksella vaikutetaan siihen, että työmarkkinoille tuotetaan ammatitaitoista työvoimaa. Työvoima- ja koulutustarpeiden ennakoinnin menetelmiä ja osuvuutta parannetaan ja koulutusta kohdennetaan nyt erityisesti työvoimaa rekrytoiville aloille (mm. sosiaali- ja terveysala, myyntityö, palvelut).
- Koulutuksen vaikuttavuutta on parannettu mm. tehostamalla opiskelijavalintaprosessia, työssä oppimisen laatua sekä koulutuksen päättövaiheen toimintatapoja.
- Työvoimakoulutusta räätälöidään yritysten tarpeisiin sekä sisällön että ryhmäkokojen osalta. Yhteishankintana yritysten kanssa toteutettavaa koulutusta lisätään ja tarjotaan myös mahdollisuutta yksittäisten työntekijöiden koulutukseen ja yritysysteistyötä kehitetään.
- Valmentavasta koulutuksesta runsas kolmasosa arvioidaan käytettävän maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen. Ammatillisessa koulutuksessa maahanmuuttajille lisätään tukitoimenpiteitä ja mm. kuljetusallalla järjestetään maahanmuuttajille suunnattuna kuljetusalan perustutkintokoulutusta.

Perustelut palkkatuella työllistämiseksi **9 500 000 €**

- Palkkatuella järjestettävän työn tarkoituksena on parantaa työttömän ammattitaitoa, osaamista ja työmarkkina-asemaa sekä edistää työttömänä olleen pääsemistä avoimille työmarkkinoille.
- Palkkatukea suunnataan nykyistä enemmän yrityksiin, koska uuden työvoiman tarve tulee olemaan jatkossa julkisen sektorin sijasta yhä enemmän yrityksissä. Palkkatukea käytetään myös laajemmin työttömien oppisopimuskoulutukseen.
- Välityömarkkinat tarjoavat ensisijassa mahdollisuuden edetä avointen työmarkkinoiden työpaikkoihin. Keskeinen haaste on vaikeasti työllistyville räätälöityjen, matalan kynnyksen tuettujen työpaikkojen luominen ja niiden vaikuttavuuden parantaminen luomalla järjestelmällisemmin avoimille työmarkkinoille johtavia, tuettuja työllistymispolkuja.
- Starttirahayrittäjyyden mahdollisuuksia vahvistetaan ELY-keskuksen ja TE-toimistojen neuvonnan, koulutuksen ja asiantuntijapalveluiden avulla. Starttirahauudistuksen myötä, kun starttirahaa ovat työttömien lisäksi voineet saada myös palkka- tai kotityöstä yrittäjäksi ryhtyvät ja opintonsa päättäneet, on starttirahan käyttö kaksinkertaistunut.

- Työvoiman kysynnän ennakkoidaan kasvavan vuoden 2011 alkupuolella, jolloin palkkatukea voidaan suunnata enemmän yrityksiin ja tukea näin yritysten työvoiman saantia. Työvoiman kysynnän ennakkoidaan kasvavan myös työvoiman ikärakennetekijöiden vuoksi – eläkkeelle siirtyä edelleen enemmän työvoimaa kuin nuorista ikäluokista on tulossa tilalle.

Määrälliset tavoitteet

Tavoitteena on, että vuonna 2011 toimenpiteillä (työllistämistukitoimenpiteet ja työvoimakoulutus) sijoitettujen määrä olisi keskimäärin 2 100 henkilöä, vaikeasti työllistyvien määrä enintään 2 800 henkilöä, virta yli 3 kuukauden työttömyyteen enintään 30,0 % ja alle 25-vuotiailla enintään 18,0 %.

	Tulos	Tulos	Tulos	Tulos	Tavoite	Tulos	Tavoite
	2006	2007	2008	2009	2010	8/2010	2011
Toimenpiteillä (työllistämistukitoimenpiteet ja työvoimakoulutus) keskimäärin		2 218	2 122	2 153	2 150	2 092	2 100
Vaikeasti työllistyvien määrä enintään	4 000	3 381	2 997	2 753	3 100	2 764	2 800
Täyttyneiden työpaikkojen avoinnaolon kesto enintään (vrk)		18	22	13	14	12	-
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen enintään, %		25,3	24,8	31,0	35,0	28,6	30,0
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen alle 25-vuotiailla enintään, %							18,0
3 kk ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus enintään, %	39,3	31,4	29,6	36,3	39,0	35,4	-
3 kk palkkatuen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus enintään, %	57,8	53,6	55,1	56,2	56,0	57,1	-

Kohta 7. Investoinnit, työllisyystyöohjelma, työllisyyspoliittinen avustus 1 700 000 €, valtuus 500 000 €

Käyttökohteena ovat työllisyysperusteiset investoinnit, työllisyystyöohjelma valtion investointeihin ja työllisyyspoliittinen avustus työllistymistä edistäviin hankkeisiin (valtioneuvoston asetus eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä 1345/2002)

Perustelut työllisyysperusteisille investoinneille **400 000 €**

- Paranevien talousnäkymien odotetaan edistävän vuoden 2011 alkupuolella myös työllisyyttä tukevien investointien käynnistymistä. Esityksellä varaudutaan myös siihen, että nyt ELY-keskuksella käytettävissä olevat äkillisen rakennemuutoksen perusteella myönnetty määrärahat on sidottu.

Perustelut työllisyystyöohjelmalle **800 000 €**

- Määrärahaa osoitetaan osarahoituksena valtion rakennuttaville virastoille (työllisyystyöohjelma). Investointiavustuksilla pyritään edistämään uusien työpaikkojen syntymistä. Määrärahalla pyritään myös lieventämään äkillisten rakennemuutosten aiheuttamia ongelmia. Työllisyystyöohjelmaa käytetään virastojen ja laitosten investointihankkeiden osarahoitukseen ja sillä pyritään aikaistamaan työllisyyden hoidon kannalta merkittäviä hankkeita.

Perustelut työllisyyspoliittiselle avustukselle **500 000 €**

- Määrärahaa käytetään eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1345/2002) mukaisesti työllisyyspoliittisena avustuksena kunnalle, kuntayhtymälle ja muulle yhteisölle, säätiölle sekä sosiaaliselle yritykselle hankkeisiin, joiden tarkoituksena on: (1) selvittää työttömien työnhakijoiden työ- ja toimintakykyä sekä työllistymisedellytyksiä, (2) parantaa työttömien työnhakijoiden työmarkkinavalmiuksia järjestämällä heille työmarkkinatoimenpiteitä ja työmahdollisuuksia sekä muita työllistymistä edistäviä toimenpiteitä, (3) kehittää työttömille työnhakijoille uusia palveluja ja (4) muulla vastaavalla tavalla edistää työllisyyttä ja työvoiman kehittämistä.

Avustusta käytetään lisäksi sosiaalisista yrityksistä annetussa laissa (1351/2003) säädettyssä tarkoituksessa tukena sosiaalisen yrityksen perustamisessa sekä lisäksi tukena uusosuuskunnan perustamisessa.

Kohta 9. Yhdyskuntien vesihuoltotyöt, 630 000 €

Hankkeet ovat luonteeltaan yleishyödyllisiä, kulttuuriperintöä ja luonnonsuojelua sekä ympäristönsuojelua vaalivia, ihmistoiminnasta aiheutuneita haittoja vähentäviä ja/tai luonnon virkistyskäyttöä edistäviä sekä vesihuoltohankkeita.

Vuonna 2004 voimaan tulleen haja-asutusalueen jätevesiasetuksen myötä kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien uusiminen haja-asutusalueilla on lisääntynyt. Asetuksen mukaan vanhojen kiinteistöjen kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien tulee olla asetuksen mukaisella tasolla vuoden 2013 loppuun mennessä. Laki vesihuollon tukemisesta (686/2004) mahdollistaa vanhojen kiinteistöjen jätevesijärjestelmien uusimisen avustamisen. Kainuun kehittämisrahaa on tarkoitus kohdentaa tällaisiin kohteisiin.

Perustelut vesihuoltotöille 630 000 €

- Kohteet ovat pääosin haja-asutusalueiden viemäröintihankkeita alueilla, joilla yhteisen viemäröinnin järjestäminen on taloudellisesti järkevää. Merkittävimpiä hankkeita ovat Puolangan Kivarinjärven vesijohdon ja viemäröinnin rakentaminen sekä Koutaniemen varavedenottamon rakentaminen Kajaanissa (ELY-keskus on avustanut hankkeen suunnittelua vuonna 2010).
- Avustusta myönnetään myös kiinteistökohtaisiin vesihuoltohankkeisiin alueilla, joille keskitetyn vesihuollon rakentaminen ei ole perusteltua. Asetuksen mukaan vanhojen kiinteistöjen kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien tulee asetuksen mukaisella tasolla vuoden 2013 loppuun mennessä.

Kohta 10. Ympäristötöyt, 300 000 €

Perustelut ympäristötöille 300 000 €

- Tarkoituksena on toteuttaa yleishyödyllisiä hankkeita, joiden tavoitteena on luontoon aiheutuneiden haittojen vähentäminen ja ympäristön sekä vesistön kunnostaminen sekä luonnon virkistyskäyttöedellytysten parantaminen. Yksittäisten hankkeiden valinnassa kiinnitetään huomiota niiden matkailua ja elinkeinotoimintaa edistäviin vaikutuksiin.
- Rahoitettavia kokonaisuuksia ovat:

Perinnemaisemahankekohteiden suunnittelu	30 000 €
--	----------

Hydrologisen havaintoverkon kunnossapito	20 000 €
--	----------

Kainuun ELY-keskuksen tehtäviin kuuluu valtakunnallisen hydrologisen havaintoasemaverkoston seuranta, ylläpito ja kehittäminen. Määräraha käytetään vuotuisen kunnossapitoon ja kahden vedenkorkeus- ja virtaama-aseman automatisointiin.

Sisävesien syvyyskartointus	30 000 €
-----------------------------	----------

Vieraslajien kartoitus- ja torjuntahanke	30 000 €
--	----------

Jättiputkien ja muiden vieraslajien torjuntatyötä jatketaan tunnetuilla esiintymillä Kainuussa ja aloitetaan torjunta aiemmin tuntemattomilla esiintymillä.

Pilaantuneiden maa-alueiden selvitykset	30 000 €
---	----------

Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostukset	60 000 €
--	----------

Vesistökunnostuskohteet	60 000 €
Vesistökunnostuskohteiden suunnittelu	10 000 €
Työllisyystyöt ja oheisrahoitus, Kainuun kunnat	30 000 €

Kainuun ELY-keskus toteuttaa Kainuun alueella ympäristötoita (yty-työt) TE-toimistojen myöntämien henkilötyökuukausikiintiöiden puitteissa. Lisäksi on käytettävissä osittainen oheisrahoitus materiaali-ym. hankintoihin sekä yty-työntekijöiden matka- ym. kuluihin.

POHJOIS-POHJANMAAN ELY –KESKUS, määrärahatarve yht. 24 305 000 €

11) Tienpitoon ja tieverkon kehittämiseen *perusmääräraha yht. 20 959 000 € + erillinen puuhuoltoraha 674 000 € + Talvivaaran kaivostien valtuuden 2. erä 2 672 000 €.*

Yleiset tienpidon periaatteet

Kainuun hallintokokeilualueen maanteita hoidetaan ja ylläpidetään samojen yhtenäisten valtakunnallisten toimintalinjojen mukaisesti.

Hoidon ja ylläpidon toimenpitein aikaansaadaan yllätyksettömät ajo-olosuhteet ja varmistetaan tiestön päivittäinen liikennekelpoisuus.

Hoidon taso mitoitetaan niin, että tieolosuhteet vastaavat tienkäyttäjien odotuksia ja kuljetusten täsmällisyys sekä toimintavaatimukset voivat toteutua.

Ylläpidon osalta tavoitteena on liikennöitävyyden lisäksi turvata tiestön ja siltojen pääoma-arvo panostamalla erityisesti päällystetyn tiestön ja siltojen kunnon ylläpitämiseen. Sorateiden kelirikko alttiita tieosia korjataan. Valtakunnallista puuhuollon teemaohjelmaa toteutetaan sekä tarkoitukseen saatavalla erillisrahoituksella että tienpidon Kainuun kehittämisrahan kehyksestä korvamerkityllä osuudella yhteisesti koko maassa sovitulla periaatteilla. Varusteet ja laitteet pidetään toimintakunnossa.

Sorateiden parantamisia päällystetyiksi teiksi voidaan tehdä Kainuun kehittämisrahalla vain poikkeustapauksissa tien liikenteellisen merkityksen muuttuessa huomattavasti esimerkiksi elinkeinoelämän kuljetustarpeiden lisääntyessä. Muutamia vähäliikenteisiä maanteita muutetaan sorateiksi ja eräitä yleisen tien merkityksen menettäneitä maanteita lakkautetaan yleisinä teinä.

Alueellisia investointeja pystytään normaalin peruskehyksen puitteissa tekemään rajoitetusti. Suuria investointeja voidaan tehdä ainoastaan erillisillä elvytys- ja rakennemuutosperusteisilla määrärahoilla.

Kainuun tienpidon 2011 painopisteitä tuoteryhmittäin

Tiestön talvihoidon laatutasoa nostettiin talvikaudelle 2009 - 2010 valtakunnallisten periaatteiden mukaisesti. Muutoksen lisäkustannusvaikutus Kainuun hallintokokeilualueen osalta on vuositasona n. 270 000 euroa. Tievalaistusten elohopealamppujen nelivuotista poistamisohjelmaa toteutetaan edelleen valtakunnallisten periaatteiden mukaisesti. Nämä lisäkustannukset joudutaan kattamaan Kainuun kehittämisrahan peruskehuksesta. Hoitoindeksin kehityksellä on suuri vaikutus alueurakoiden kustannuksiin.

Ylläpidon toimia päällysteiden, teiden rakenteenparantamisien ja siltojen korjausten osalta pyritään tekemään laskenut peruskehystaso huomioiden lähes aiempien vuosien tapaan. Sillankorjausohjelmaan pyritään sisällyttämään yhden suurehkon sillan korjaaminen. Vuosittaisella indeksikehityksellä (bitumi ja maarakennus) on suuri vaikutus tuoteohjelmien laajuuteen.

Investoinneista jatkuu kaksivuotisena hankkeena vuonna 2011 vielä mt. 899 Härkökivenkatu - Pekkiläntie hanke Sotkamossa. Uusia investointeja käynnistetään TTS -suunnitelman mukaisesti vain rahoituksen sallimissa puitteissa.

Esisuunnitteluun ja tie- ja rakennussuunnitteluun käytetään vain sen verran määrärahoja, että tulevien vuosien investointihankkeiden suunnitelmavalmius saadaan turvattua.

Peruskehysesitys 2011

POP ELY saa peruskehysten käyttöön 20,959 milj. € verran vuoden 2011 Kainuun kehittämisrahaa. Tienpidon hoidosta ei voida tinkiä. Alentunut perusrahoituskehys johtaa siihen, että ylläpidon toimista, TOTSU:n mukaisista alueellisista investoinneista ja tiesuunnittelusta joudutaan ensisijaisesti tinkimään. Kehyksessä on investointirahoitusta varattu vain keskeneräiselle mt. 899 investoinnille.

Tienpitoon tarvitaan vuoden 2011 Kainuun kehittämisrahan peruskehykseen lisäksi puuhuollolle erikseen tulevan valtakunnallisen erillismäärärahan osuus 0,674 milj. € ja Talvivaaran kaivosyhtiön saaman sopimusvaltuuden takaisin maksun toisen erän 2,672 milj. € maksuosuus.

Vuoden 2010 saldot tarvitaan luonnollisesti myös täysmääräisenä käyttöön keskeneräisten hankkeiden loppuun saattamiseen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tienpidon kehys tuotteittain 2011.

Pohjois-Pohjanmaan ELY	Kehys
Tienpidon tuotteet	v. 2011
- talvihoito	5 800 000
- liikennemuokkareiden hoito ja käyttöpalvelut	2 820 000
- sorateiden hoito	2 050 000
- päällysteet	3 300 000
- tierakenteet	3 450 000
- sillat	1 553 000
- varusteet ja laitteet	240 000
- liikennemuokkareiden parantaminen	300 000
- alueelliset investoinnit	500 000
- esi- ja yleissuunnittelu	300 000
- tie- ja rakennussuunnittelu	228 000
- maa-alueiden hankinta ja hoito	18 000
- liikenteen operatiivinen ohjaus	400 000
Tienpidon perusrahoituskehys yhteensä	20 959 000
Puuhuollon erillismääräraha (perustienpidon kehuksesta Kainuuseen haettava / siirrettävä osuus)	674 000
Talvivaaran kaivosyhtiön valtuus erä 2 (valtuutus v. 2008)	2 672 000
Yhteensä	24 305 000

Aiempien vuosien periaatteiden ja annettavien kehysten mukaisesti POP ELYn toimesta Kainuun tarpeisiin tullaan vuonna 2010 käyttämään määrärahoja sekä valtionapu yksityisteiden kunnossapitoon ja parantamiseen että maan ja vesialueiden hankinnan ja korvausten momenteilta. POP ELYn toimintamenot katetaan myös omalta momentiltaan.

Tulostavoitteet 2011

Tiepiiri esittää PKP ELYn liikenne- ja infravastuualueen tulostavoitteiksi vuodelle 2011 kahta erillistä tavoitetta: "Tienkäyttäjien tyytyväisyys" ja "Tieverkon kunto" (esitetty osana TEM:n mittaristotaulukkoa). Tienkäyttäjien tyytyväisyys tavoite (paino 40 %) kuvaa onnistumista tienpidon hoidon toiminnoissa ja tieverkon kunto tavoite (paino 60 %) kuvaa onnistumista ylläpidon toiminnoissa.

Tulos sopimuksen allekirjoitukset

Kainuun kehittämisrahaa koskeva tulos sopimus on tarkoitus allekirjoittaa vuoden 2011 alussa, kun eduskunta on hyväksynyt Kainuun kehittämisrahan määrän. Kukin taho allekirjoittaa sopimuksen omalta osaltaan.

Maakuntajohtaja	Alpo Jokelainen
-----------------	-----------------

Kainuun ELY	Kari Pääkkönen
-------------	----------------

Kainuun metsäkeskus	Jorma Tolonen
---------------------	---------------

Pohjois-Pohjanmaan ELY	Matti Ränä
------------------------	------------

Kainuun maakunta –kuntayhtymä – PL 400, 87070 KAINUU
Puh. (08) 6155 41 – Faksi (08) 6155 4260
www.kainuu.fi